STAÐAHVERFI. KORPÚLFSSTAÐAVÖLLUR:
Staðgreinir 2.4

DEILISKIPULAGSBREYTING

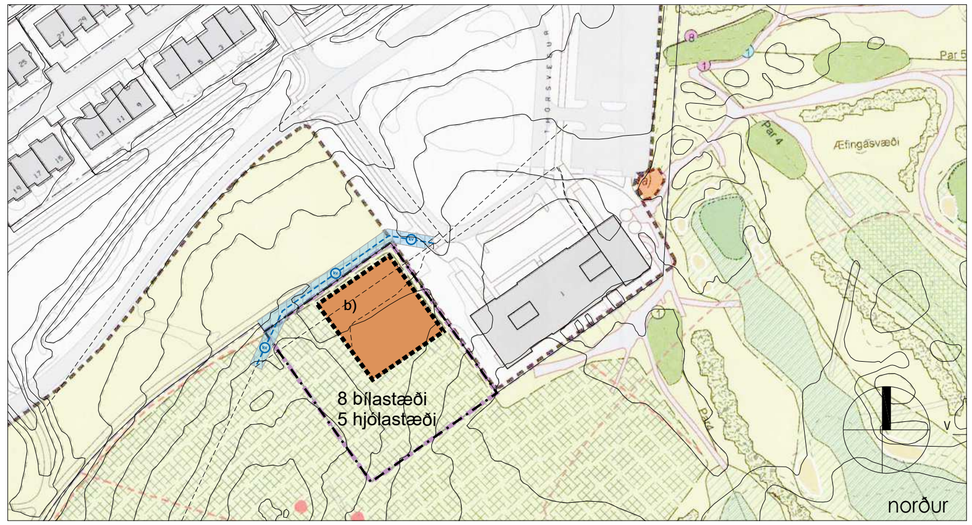

Gildandi deiliskipulag Mkv 1:2.000

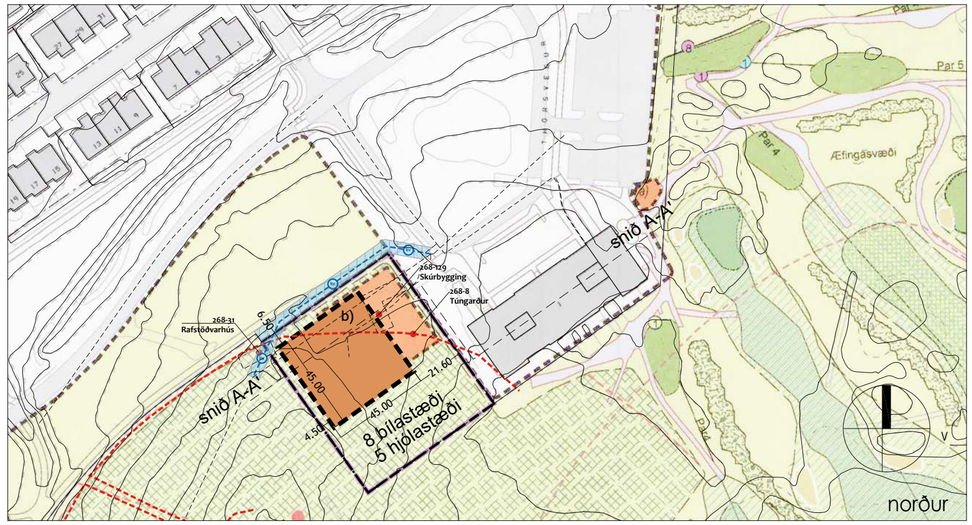

Breyting á deiliskipulagi Mkv 1:2.000

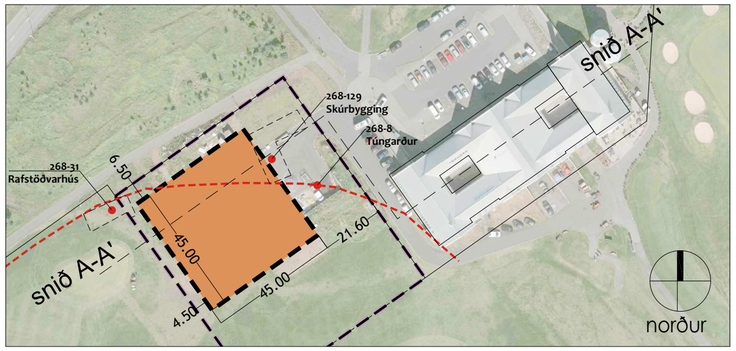

Skýringarmynd með loftmynd - Skiki 8.
Byggingarreitur b) og skráðar fornminjar Mkv 1:1.000

Litatafla deiliskipulags

- RAL 7033
- RAL 7006
- RAL 1013
- RAL 7035
- RAL 9006
- RAL 9007

Gildandi deiliskipulag

Samþykkt 20. mars 2025 og auglýst í B. deild Stjórnartíðinda þann 26. júní 2025.

Með breytingu á upphaflegu deiliskipulagi voru gerðar breytingar á skilmálum fyrir byggingareit b. (Breyting A).

Breyting á deiliskipulagi nái til skilmála fyrir byggingareit b.

1. Reitur b) verði einnig skilgreindur fyrir vélageymslu með starfsmannaðstöðu Golfklúbbs Reykjavíkur.

   Hámarksstærð grunnflatar byggingar 600 m² og hámarkshæð byggingar vélageymslu 7 metra frá neðstu gólfplötu.
2. Heimild til að nýta milliloft í vélageymslu og hámarksstærð byggingar verði samanlagt allt að 800 m² með grunnfleti jarðhæðar ásamt millilofti.
3. Bílastæði miðast við 1 bílastæði á hverja 100 m² eða 8 stæði innan afmarkaðar lóðar.
4. Hjólastæði miðast við 0.6 stæði á 100 m² eða 5 hjólastæði.

Breyting á deiliskipulagi

Á kynningartíma tillögunnar að deiliskipulagsbreytingunni var unnin fornleifaskráning og lögð fram í janúar 2026 af Borgarsögusafni Reykjavíkur, skýrsla nr. 241. Innan skika 8 voru skráðar 3 minjar sem er horfnar á yfirborði, en neðanjarðar gætu leynst minjar.

- Korpúlfsstaðir 268-8. Túngarður. Lítið eftir af túngarðinum, en gæti leynst neðanjarðar.
- Korpúlfsstaðir 268-31. Rafstöðvarhús. Horfið, en gæti leynst neðanjarðar.
- Korpúlfsstaðir 268-129. Skúrbygging. Horfin, en gæti leynst neðanjarðar.

Komi fram minjar eða leyfar af minjum á framkvæmdatíma skal stöðvar frekari framkvæmdir og leita til Minjastofnunar Íslands.

Breyting á deiliskipulagi nær til skilmála fyrir byggingareit b.

1. Reitur b) er færður til vesturs í um tæpa 22 metra frá lóðarmörkum til austurs að Korpúlfsstöðum og frá göngustígnum norðan við skika 8, land nr L213909.
2. Nýtingarhlutfall á reitnum verður 0,1325 eða 800 m² á reit sem er 6.045 m².
3. Valinn er einn litur úr litatöflu og verður öll byggingin með lit RAL 7006.

Ítrekuð eru eftirfarandi atriði úr fyrri skilmálum úr deiliskipulagsbreytingu samþykktri 20. mars 2025 og auglýstri í B-deild Stjórnartíðinda 26. júní 2025 sem gilda áfram:

Við útfærslu á byggingu og frágangi lóðar skal leitast við að draga úr sjónrænum áhrifum með efnisvali, landmótun og gróðri.

Núverandi vatnslögn sem liggur í gegnum byggingarreitur skal færð. Ef óskað er eftir færslu á lögninni þá þarf það að vera gert með góðum fyrirvara og í samráði við Veitur.

Samhliða aðaluppdráttum vegna byggingaleyfis skal leggja fram séruppdrátt af lóð, þ.e. lóðarteikningu sem sýnir skipulag bílastæða, hjólastæða, efnisgeymslu, landmótun, gróður og hæðarsetningu lóðar.

Varðandi frágang á lóð og blágrænar ofanvatnslausnir, þá skal gera grein fyrir, sýna skýringamyndir og setja fram hvernig ofanvatni eða úrkomu verður veitt á sem náttúrulegastan hátt niður í jarðveginn og viðhalda eins og unnt er eðlilegri hringrás vatns. Gera skal grein fyrir blágrænum ofanvatnslausnum á aðaluppdráttum, í byggingarlýsingu og á séruppdrætti af lóð.

Allir aðrir skilmálar eru óbreyttir.

ATH! Deiliskipulag þetta er á tveimur uppdráttum. dsk-01 og dsk-02

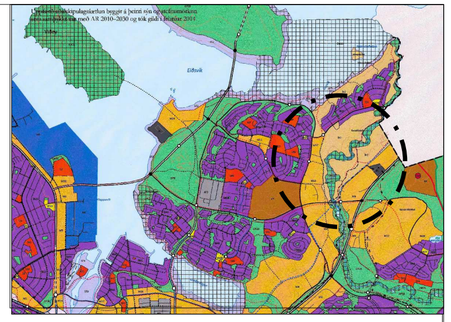

Aðalskipulag Reykjavíkur 2040

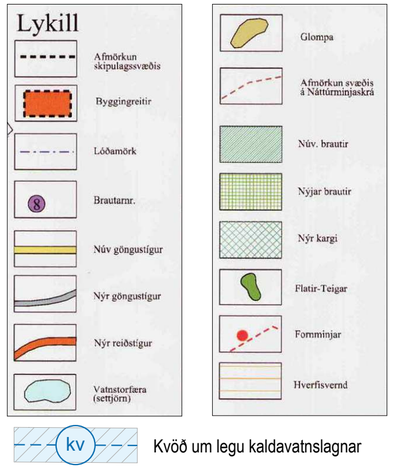

Deiliskipulagsbreyting þessi sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvæði 2. mgr. 43. gr. sbr. 1. mgr. 44. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt

í/á_____ þann

_____ 20__.

Tillagan var grenndarkynnt frá _____ 20__
með athugasemdafresti til _____ 20__ .

Auglýsing um gildistöku breytingarinnar var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 20__.

Verkkaupi

21. janúar 2026.
Að lokinni grenndarkynningu var lögð fram ný fornleifaskráning og færðar inn fornminjar á skika 8 sem eru að mestu horfnar af yfirborði en gætu leynst neðanjarðar. Upplýsingar færðar inn á uppdrátt og settar inn kvaðir um samráð við Minjastofnun Íslands. Byggingarreitur lækkaður og hámarkshæð húss 6,40 metrar.

Staðahverfi, Korpúlfsstaðavöllur
Deiliskipulagsbreyting

Mælikvarði		Hannað	Teikning nr.
1:2.000		HGG	dsk-01
Dagsetning	Breyting	Teiknað	Blaðstærð
27.. október 2025	B	HGG	A2

STORÐ Teiknistofa

Hermann Georg Gunnlaugsson
landslagsarkitekt FÍLA

Laugavegi 168 - 105 Reykjavík
511 1820 - [redacted]
netfang: tstord@tstord.is
veffang: www.tstord.is

TEIKNINGU ÞESSA MÁ EKKI AFRITA MEÐ NEINUM HÆTTI, AÐ HLUTA EÐA Í HEILD ÁN SKRIFLEGS LEYFIS HÖFUNDAR

Útprentun:
Vistað:
Skrá:

STAÐAHVERFI. KORPÚLFSSTAÐAVÖLLUR: DEILISKIPULAGSBREYTING

Staðgreinir 2.4

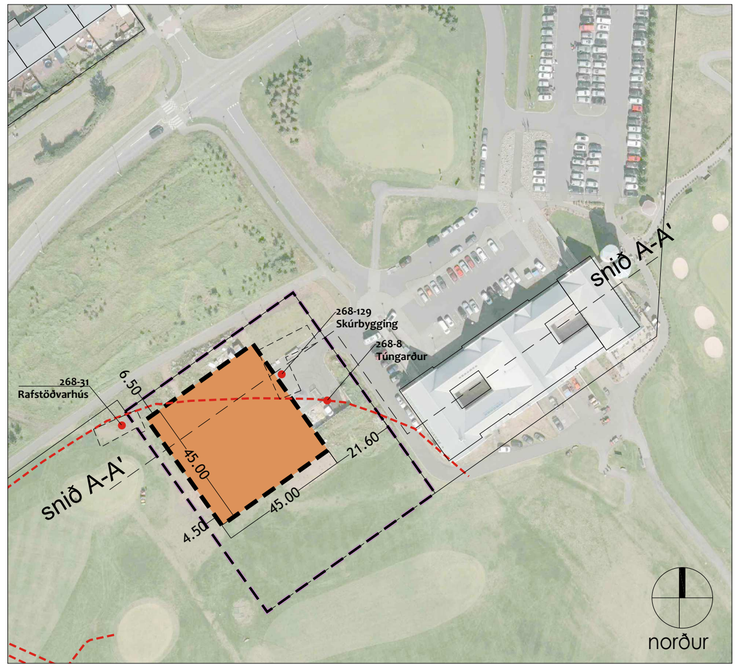

Skýringarmynd með loftmynd - Skiki 8 og Snið A-A'
Byggingarreitur b) og skráðar fornminjar

Mkv 1:1.000

Litatafla deiliskipulags

- RAL 7033
- RAL 7006
- RAL 1013
- RAL 7035
- RAL 9006
- RAL 9007

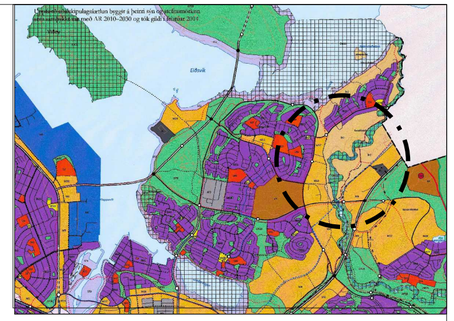

Aðalskipulag Reykjavíkur 2040

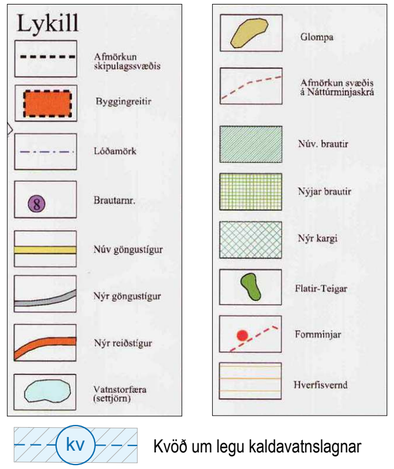

Deiliskipulagsbreyting þessi sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvæði 2. mgr. 43. gr. sbr. 1. mgr. 44. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt

í/á_____ þann

_____ 20__.

Tillagan var grenndarkynnt frá _____ 20__
með athugasemdafresti til _____ 20__ .

Auglýsing um gildistöku breytingarinnar var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 20__.

_____
_____
_____
_____
_____
Verkkaupi

21. janúar 2026.
Að lokinni grenndarkynningu var lögð fram ný fornleifaskráning og færðar inn fornminjar á skika 8 sem eru að mestu horfnar af yfirborði en gætu leynst neðanjarðar. Upplýsingar færðar inn á uppdrátt og settar inn kvaðir um samráð við Minjastofnun Íslands. Byggingarreitur lækkaður og hámarkshæð húss 6,40 metrar.

ATH! Deiliskipulag þetta er á tveimur uppdráttum. dsk-01 og dsk-02

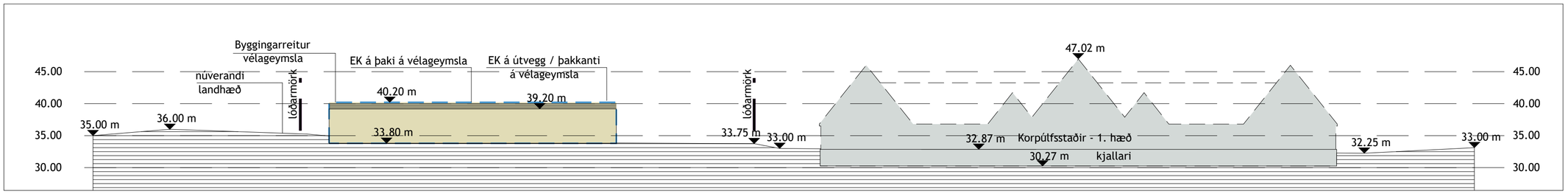

Skýringarmynd - Snið A-A'

Mkv 1:500

Staðahverfi, Korpúlfsstaðavöllur
Deiliskipulagsbreyting
Skýringarmynd og snið A-A'

Mælikvarði		Hannað	Teikning nr.
1:1.000, 1:500		HGG	dsk-02
Dagsetning	Breyting	Teiknað	Blaðstærð
27.. október 2025	B	HGG	A2

STORÐ Teiknistofa

Hermann Georg Gunnlaugsson
landslagsarkitekt FÍLA

Laugavegi 168 - 105 Reykjavík
511 1820 - [redacted]
netfang: tstord@tstord.is
veffang: www.tstord.is

Útprentun:

Vistað:

Skrá:

TEIKNINGU ÞESSA MÁ EKKI AFRITA MEÐ NEINUM HÆTTI, AÐ HLUTA EÐA Í HEILD ÁN SKRIFLEGS LEYFIS HÖFUNDAR

ARKÍS
arkitektar

15.12.2025

Málefni: Thorsvegur _ skipulags breyting

Yfirferð á tilmælum og viðbrögð
Í framhaldi af athugasemdum hefur verið farið yfir eftirfarandi atriði og metið hvaða aðlögun er möguleg innan forsendna lóðar og núverandi starfsemi.

- Svigrúm til að lækka bygginguna
  Metið hefur verið að unnt sé að lækka bygginguna miðað við núverandi tillögu um 0,60 m (60 cm). Með þeirri breytingu færist efsti hæðarkóti úr kóta 40,80 niður í kóta 40,20.
- Endurskoðun á inngangskótum m.t.t. landhalla
  Landhalli á lóð. Breytingar á legu húss og inngangskótum eru þó takmarkaðar, þar sem fyrirhugað er að endurnýta núverandi plan/athafnasvæði. Á svæðinu er m.a. gert ráð fyrir jarðvegsgeymslu fyrir golfvöll, auk þvottaplans með olíuskilju, sem einnig á að endurnýta. Þessar forsendur draga úr möguleikum á tilfærslum og endurhönnun inngangskóta án þess að raska virkni og uppbyggingu svæðisins.
- Skýring á heildarsamhengi og sneiðing
  Til að skýra betur heildarsamhengi verður bætt við sneiðingu á uppdrætti. Á sneiðingu munu koma fram:
  - hæðarkótar,
  - sneiðing í byggingu,
  - landslag og ásýnd að Korpúlfsstöðum,
- Nýtingarhlutfall á lóð – er 0,13
  Nýtingarhlutfall lóðar verður sett inn á uppdrætti og/eða í greinargerð, í samræmi við framsetningarkröfur og gildandi forsendur.

Að neðan er sýnd tillaga að lækkun byggingar í samræmi við ofangreint.

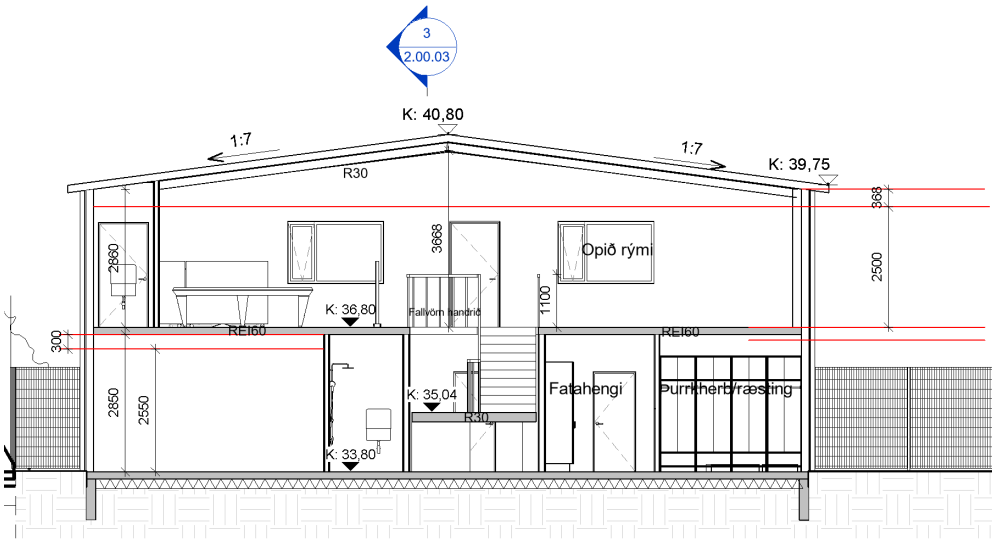

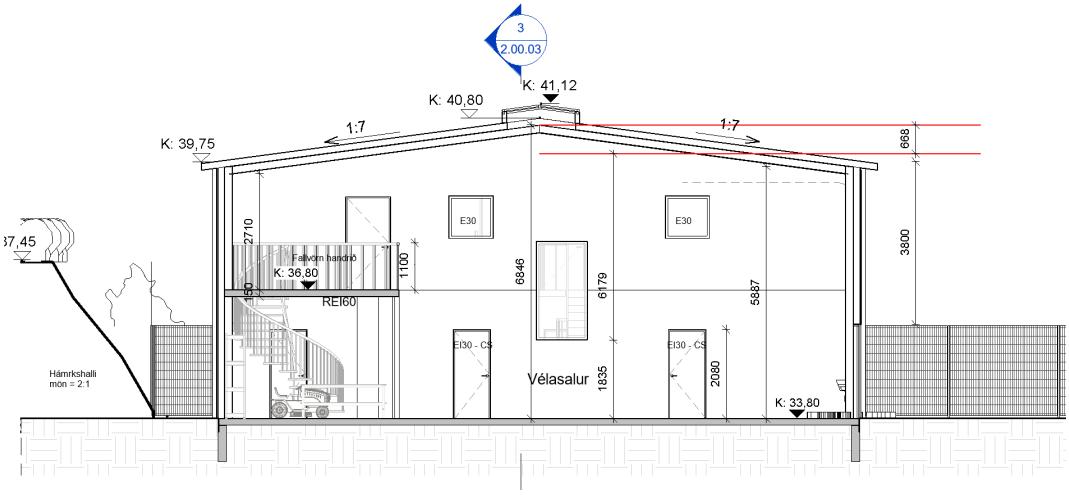

Einnig hefur verið unnin fornleifaskráning fyrir lóðina, sem fylgir hér með í viðhengi..

Safnnr.	Sérheiti	Hlutverk	Tegund	Aldur	Hnit X ISN93	Hnit Y ISN93	Lengd m	Breidd m	Ástand	Horfin
268-8	Korpúlfsstaðir	Túngarður	Heimild	1850-1920	36500	408396			Ómetið	Að hluta
268-31	Korpúlfsstaðir	Rafstöðvarhús	Heimild	1925-2000	365430	408384	17	6,3	Ómetið	Að hluta
268-129	Korpúlfsstaðir	Skúrbygging	Heimild	1925-1944	365457	408431	20	6	Ómetið	Að hluta

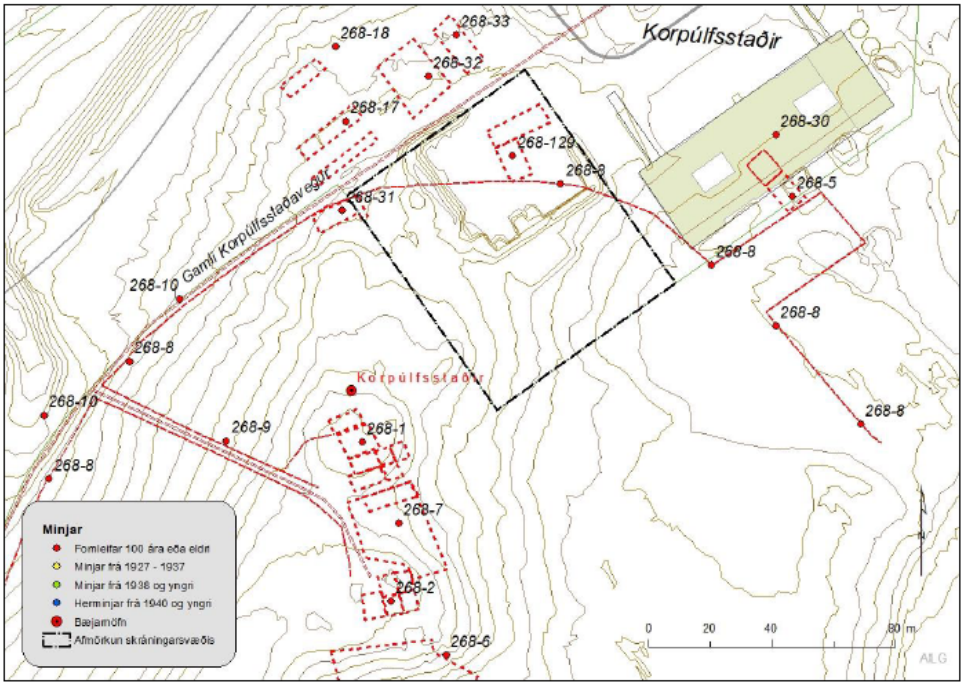

Mynd 16. Skipulagssvæði við Korpúlfsstaði.

Virðingarfyllst, Arnar Þór Jónsson, arkitekt FAÍ.

Vegna: Máls nr. 1496/2025, Korpúlfsstaðir - Thorsvegur 1 - USK25110035 (Grenndarkynning)

Athugasemd:

Meðfylgjandi er umsögn Minjastofnunar Íslands

Höfundur: Henný Helga Hafsteinsdóttir

Sent inn þann: 17.11.2025

Viðhengi:

1.1.Umsögn MÍ 17 nóvember 2025 - Korpúlfsstaðir - Thorsvegur 1 - breyting á deiliskipulagi.pdf

Minjastofnun Íslands

The Cultural Heritage Agency of Iceland

Minjavarðasvið

Suðurgata 39
101 Reykjavík

(354) 570 13 00

www.minjastofnun.is

Kennitala: 440113-0280

Henny Hafsteinsdóttir
Minjavörður Reykjavíkur og nágrennis
henny@minjastofnun.is

Reykjavíkurborg
Umhverfis- og skipulagssvið - Skipulagsfulltrúi
Borgartún 12-14
105 Reykjavík

Reykjavík 17. nóvember 2025
*MÍ*202511-0039/ 6.09 / 0645

Efni: Korpúlfsstaðir - Thorsvegur 1 - breyting á deiliskipulagi

Minjastofnun Íslands barst ábending um að á vef skipulagsgáttarinnar væri í kynningu breyting á deiliskipulagi fyrir *Staðahverfi – Korpúlfsstaðavöll, staðgreini 2.4.* mál nr. 1496/2025. Hægt var að hlaða niður skipulagsuppdrætti sem unninn var af Storð teiknistofu dagsettur 27.10.2025. Um er að ræða tilfærslu á byggingarreit B og ákvörðun um litarval á vélargeymslu.

Í gildi er deiliskipulag frá árinu 2008 þar sem segir um reit B að gert sé ráð fyrir utandyra efnisgeymslu sem er hólfuð niður með 3 metra háum stoðveggjum. Í október 2024 var gerð breyting á deiliskipulaginu þannig að nú er einnig heimilt að reisa vélargeymslu á reit B. Hámarksstærð byggingar er 600 m2 og hámarkshæð er 7 metrar. Ekki var óskað eftir umsögn Minjastofnunar um þessa breytingu.

Í 16. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 segir:

> Skráning fornleifa, húsa og mannvirkja skal fara fram áður en gengið er frá aðalskipulagi eða deiliskipulagi. Áður en deiliskipulag er afgreitt eða leyfi til framkvæmda eða rannsókna er gefið út skal skráning ætíð fara fram á vettvangi. Minjastofnun Íslands setur reglur um lágmarkskröfur sem gera skal til skráningar fyrir hvert skipulagsstig og er heimilt að gera samkomulag við skipulagsyfirvöld um framvindu skráningarstarfsins enda sé tryggt að því verði lokið innan hæfilegs tíma.

Ekki liggur fyrir fornleifaskráning fyrir þetta svæði, en heimildir eru um að bæjarstæði Korpúlfsstaða sé staðsett um 20 metra frá byggingarreitnum. Byggingarreiturinn sem merktur er B á skipulagsuppdrætti er auk þess staðsettur innan heimatúnsins gamla bæjarstæðisins. Rétt utan marka deiliskipulagsins, um 10 metra frá umræddum byggingarreit er Korpúlfsstaðahúsið sem reist var árið 1928 og fellur því undir ákvæði 30. gr. laga nr. 80/2012 um menningarminjar. Korpúlfsstaðahúsið er einstök bygging í atvinnu- og byggingarsögu þjóðarinnar og hefur mikið varðveislugildi með tilliti til umhverfis, byggingarlistar og menningarsögu. Minjastofnun er með til skoðunar mál varðandi það hvort ástæða sé til að friðlýsa Korpúlfsstaðahúsið skv. 18. gr. laganna.

Erindið var tekið fyrir á fundi friðlýsingarteymis Minjastofnunar í dag með eftirfarandi niðurstöðu:

Minjastofnun Íslands fer fram á að unnin verði fornleifaskráning fyrir byggingarreit B ásamt áhrifasvæði fyrirhugaðra framkvæmda sbr. 16. gr. laga nr. 80/2012. Þegar fornleifaskráningin liggur fyrir skal deiliskipulagstillagan send stofnuninni til umsagnar og mun stofnunin þá meta hvort farið verði fram á mótvægisaðgerðir vegna fyrirhugaðra jarðvegsframkvæmda.
Í ljósi þess að umrædd vélargeymsla mun vera staðsett í nálægð við Korpúlfsstaði sem hefur hátt varðveislugildi og er mikilvæg bygging í menningarsögulegu samhengi, leggur Minjastofnun til að skoðað verði hvort hægt sé að lækka hámarks hæð vélargeymslunnar til að draga úr sjónrænum áhrifum hennar.

Virðingarfyllst,

Henny Hafsteinsdóttir
Minjavörður Reykjavíkur og nágrennis

Vakin er athygli á því að skv. 51 gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 eru ákvarðanir Minjastofnunar Íslands skv. 20., 23., 24., 28., 42. og 43 gr. sömu laga endanlegar á stjórnsýslustigi og ekki kæranlegar til æðra stjórnvalds. Aðrar stjórnvaldsákvarðanir teknar á grundvelli laga nr. 80/2012 eru kæranlegar til umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytis. Kærufrestur er þrír mánuðir frá því að aðila var tilkynnt um ákvörðun og fer málsmeðferð eftir ákvæðum stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

Vegna: Máls nr. 1496/2025, Korpúlfsstaðir - Thorsvegur 1 - USK25110035 (Grenndarkynning)

Athugasemd:

Höfundur: Júlía Marinósdóttir

Sent inn þann: 09.12.2025

Viðhengi:

2.1.Áskorun vegna skipulagsbreytinga.pdf

Reykjavíkurborg
Umhverfis- og skipulagssvið - Skipulagsfulltrúi
Borgartún 12-14
105 Reykjavík

Reykjavík, 09. Desember 2025

Efni: Korpúlfsstaðir - Thorsvegur 1 - breyting á deiliskipulagi

Hér eru nokkur atriði/athugasemdir sem Samband íslenskra myndlistarmanna (SÍM) vill koma á framfæri við ykkur vegna byggingaráforma sem deiliskipulagsbreytingin heimilar við Korpúlfsstaði Thorsvegi 1 112 RVK

1. Við gerum athugasemd við að málið hafi ekki verið kynnt SÍM á fyrri stigum þannig að samtökin gætu komið sjónarmiðum sínum á framfæri áður en samþykkt var að leyfa nýbyggingu á umræddum byggingarreit.

2. Korpúlfsstaðabyggingin er byggð á jörðinni Korpúlfsstaðir sem var um 450 ha þegar hún var stærst. Jörðin á sér langa sögu. Talið er að eldri bæjarhús hafi staðið vestan við núverandi byggingu. Þetta er allt órannsakað og Minjastofnun hefur þegar gert sínar athugasemdir enda Korpúlfsstaðir í friðlýsingarferli. Húsafriðunarnefnd gerði eftirfarandi bókun á fundi sínum nýlega: *„Húsafriðunarnefnd styður hugmyndir um friðlýsingu ytra borðs og upphaflegra innviða Korpúlfsstaða með fyrirvara um endanlegt orðalag skilmála. Nefndin áréttar mikilvægi þess að svæðið umhverfis húsið haldist óbyggt og ásýnd þess frá Vesturlandsvegi óskert.“*

3. Bygging geymsluskemmu á þessum stað þótt byggingarreitur hafi verið færður til um tæplega 22 metra er mjög varanleg aðgerð og fer algjörlega gegn friðlýsingaráformum og minjarannsóknum á svæði vestan við núverandi hús þar sem talið er að eldri bæir hafi staðið.

4. Bygging geymsluskemmu festir í sessi aðstöðu GR til áratuga en ólíklegt er að austurendi Korpúlfsstaðabyggingarinnar uppfylli kröfur um klúbbaðstöðu til lengri tíma þar sem iðkendum golfíþróttarinnar fer sífellt fjölgandi. Margt bendir til að GR þurfi að reisa fullnægjandi golfskála á öðrum stað við Korpúlfsstaðavöll í nánustu framtíð til þess að koma til móts við þarfir og væntingar iðkenda.

Skemmubygging vestan við Korpúlfstaðabygginguna leysir eflaust ekki vanda GR til lengri tíma og er þar að auki mjög illa staðsett bæði gagnvart notkun GR og vegna áðurnefndra umhverfisaðstæðna. Ekki batnar bílastæðavandi við Korpúlfstaði sem er algjörlega óviðunandi og heftir aðgengi bæði að Listamiðstöð í Grafarvogi, vinnustofum listamanna og Korpúlfa, sem er smíðaverkstæði eldri borgara.

5. Skemmubyggingin er um 800 fermetrar að umfangi og að minnsta kosti 7 metra há. Þetta er stórhýsi, sett inn á byggingarreit sem upphaflega var hugsaður fyrir lágstemmda jarðefnageymslu. Tilfærsla byggingarreitsins um 22 metra breytir sáralitlu og ekki verður séð af þessari breytingatillögu hvar nákvæmlega og hvernig þessi nýbygging kemur til með að standa á reitnum. Nákvæm hæðarsetning byggingarinnar liggur heldur ekki fyrir. Þannig er ekki unnt að meta með óyggjandi hætti hvernig afstaða hennar yrði gagnvart núverandi byggingu. Staðsetning skemmunar hefur verið leyfð á grundvelli mjög vanbúinna gagna og myndir á fyrri stigum eru varla raunhæfar. Það væri til bóta að sýna mynd af byggingunni í raunstærð, gerð hennar og hvernig hún tekur sig út í umhverfinu gagnvart Korpúlfsstöðum.

6. Samkvæmt skilmálum hefur einhverjum dottið í hug að skemman skuli vera í dökkgráum RAL-lit. Við sjáum ekki að hún falli betur að umhverfinu við það. Upphafleg hugsun var að hylja steypta veggi á byggingarreitnum með jarðvegi og gróðri til þess að fjarlægja steinsteypugrámann og aðlaga þá betur að umhverfinu.

Á Korpúlfsstöðum er rekin sýningarsalur, fundarsalur með meiru og erum við nær 60 myndlistarmenn með vinnuaðstöðu auk þess eru Korpúlfar með að jafnaði 12-16 og við viljum veg Korpúlfstaða sem bestan og mælum með að byggingu GR verði fundin annar samanstaður en upp við húsbyggingu Korpúlfstaða.

Virðingafyllst,
Anna Eyjólfs
Formaður stjórnar SÍM

Minjastofnun Íslands

The Cultural Heritage Agency of Iceland

Minjavarðasvið

Suðurgata 39
101 Reykjavík

(354) 570 13 00

www.minjastofnun.is

Kennitala: 440113-0280

Henny Hafsteinsdóttir
Minjavörður Reykjavíkur og nágrennis
henny@minjastofnun.is

Teiknistofan Storð
Laugarvegi 178
105Reykjavík

Reykjavík 8. janúar 2026
*MÍ*202601-0028/ 6.09 / 0645

Efni: Korpúlfsstaðir - Thorsvegur 1 - breyting á deiliskipulagi

Með tölvubréfi dagsett 6. janúar 2026 óskaði Teiknistofan Storð eftir umsögn Minjastofnunar Íslands um breytingu á deiliskipulagi fyrir *Staðahverfi – Korpúlfsstaðavöll, staðgreini 2.4.* Meðfylgjandi erindinu var deiliskipulagsuppdráttur dagsettur 27.10.2025 með breytingu dagsett 05.01.2026 ásamt skýrslu *Staðarhverfi – Korpúlfsstaðavöllur. Deiliskipulagsbreyting: reitur b – Fornleifaskráning*, sem unnin var af Borgarsögusafni Reykjavíkur árið 2026, skýrsla nr. 241.

Minjastofnun veitti umsögn um deiliskipulagsbreytinguna dagsett 17. nóvember 2025, þegar hún var í kynningu á skipulagsgáttinni, **mál nr. 1496/2025**. Stofnunin fór fram á að unnin yrði fornleifaskráning fyrir áhrifasvæði framkvæmdanna. Þeirri skýrslu hefur nú verið skilað sbr. 15. gr. laga nr. 800/2012. Skýrslan er vönduð og vel unnin og gerir stofnunin engar athugasemdir við hana. Heimildir eru um 3 fornleifar á lóðinni sem eru að mestu horfnar af yfirborði en gætu leynst leifar af þeim undir sverði. Um er að ræða túngarð (268-8), rafstöðvarhús (268-31) og skúrbyggingu (268-129). Auk þess er gamla bæjarstæði Korpúlfsstaða, sem fyrst er getið um í heimildum árið 1234, staðsett í nálægð við framkvæmdasvæðið og hluti þess innan heimatúns skv. túnakorti árið 1916. Í ljósi þess að erfitt var að staðsetja minjarnar nákvæmlega og nálægð hins fyrirhugaða framkvæmdasvæðis við gamla bæjarstæðið, má gera ráð fyrir að minjar komi í ljós við jarðrask.

Erindið var tekið fyrir á fundi minjavarða í dag með eftirfarandi niðurstöðu: *Minjastofnun Íslands fer fram á að fenginn verði fornleifafræðingur til þess að hafa framkvæmdareftirlit á öllu framkvæmdasvæðinu. Ef komið er niður á minjar af því tagi, að fornleifafræðingur telur ástæðu til að stöðva framkvæmd, ber að hafa samband við Minjastofnun varðandi framhald verksins, sbr. 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 en þar segir: „Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskönnun umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða*

skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.“

Virðingarfyllst,

Henny Hafsteinsdóttir
Minjavörður Reykjavíkur og nágrennis

Afrit sent:
Skipulagsfulltrúinn í Reykjavík (skipulag@reykjavik.is)
Byggingarfulltrúinn í Reykjavík (upplysingar@reykjavik.is)
Borgarsögusafn Reykjavíkur (minjavarsla@reykjavik.is)

Vakin er athygli á því að skv. 51 gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 eru ákvarðanir Minjastofnunar Íslands skv. 20., 23., 24., 28., 42. og 43 gr. sömu laga endanlegar á stjórnsýslustigi og ekki kæranlegar til æðra stjórnvalds. Aðrar stjórnvaldsákvarðanir teknar á grundvelli laga nr. 80/2012 eru kæranlegar til umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytis. Kærufrestur er þrír mánuðir frá því að aðila var tilkynnt um ákvörðun og fer málsmeðferð eftir ákvæðum stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

Staðahverfi - Korpúlfsstaðavöllur
Deiliskipulagsbreyting: reitur b
Fornleifaskráning

Anna Lísa Guðmundsdóttir
Margrét Björk Magnúsdóttir

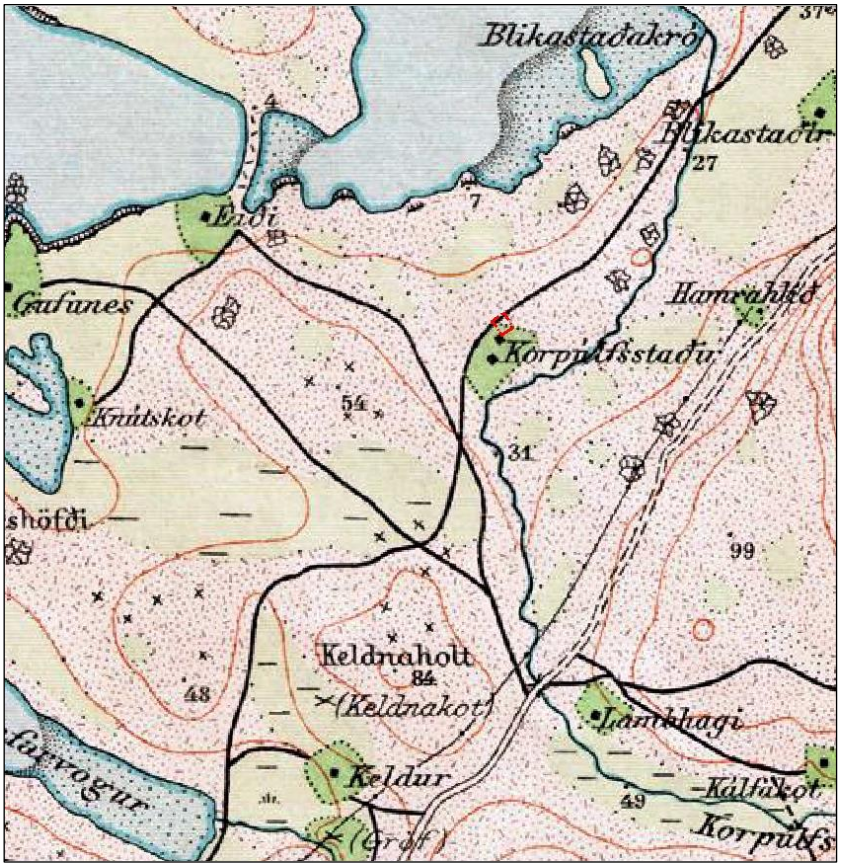

Reykjavík 2026

Borgarsögusafn Reykjavíkur
Skýrsla nr. 241

Borgarsögusafn
Reykjavíkur

Staðahverfi - Korpúlfsstaðavöllur
Deiliskipulagsbreyting: reitur b
Fornleifaskráning

Anna Lísa Guðmundsdóttir
Margrét Björk Magnúsdóttir

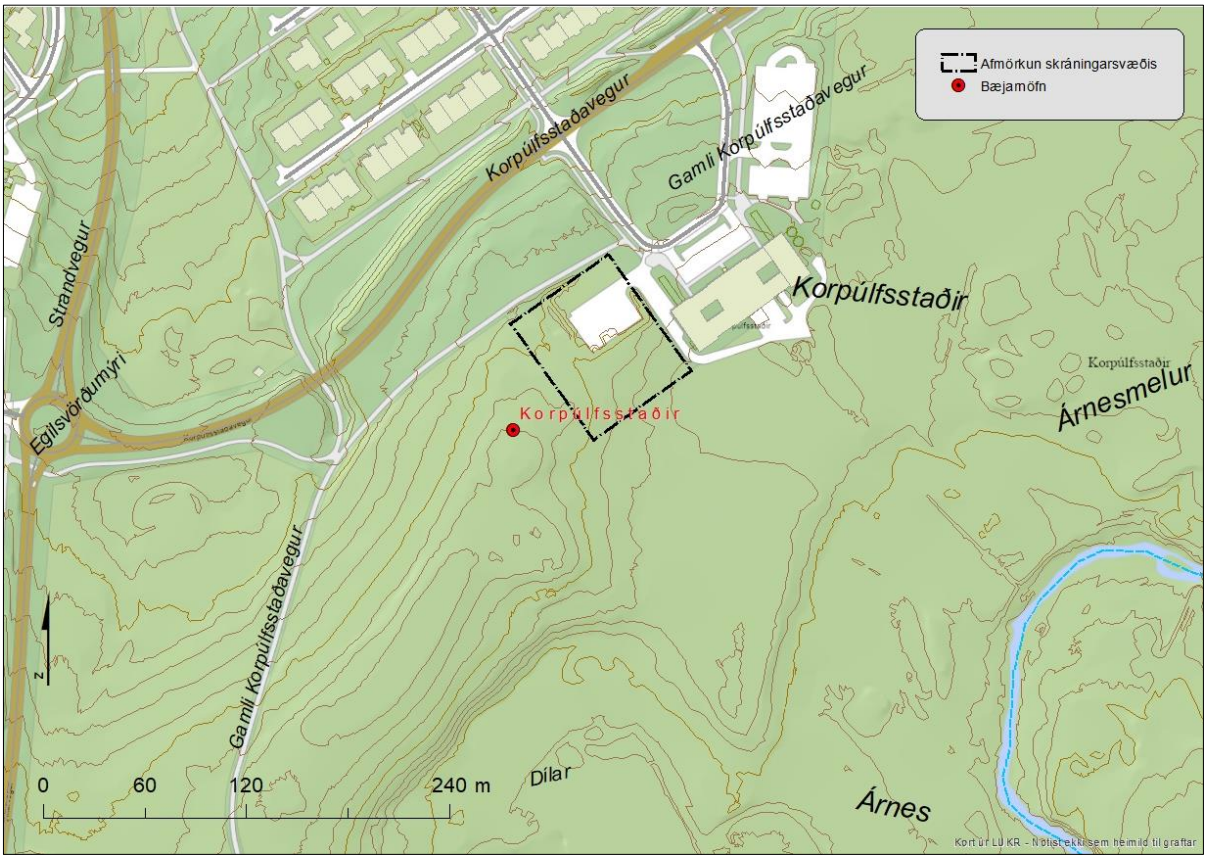

Reykjavík 2026

Borgarsögusafn Reykjavíkur
Skýrsla nr. 241

Borgarsögusafn Reykjavíkur

Unnið að beiðni Golfklúbbs Reykjavíkur

Skýrslur Borgarsögusafns Reykjavíkur.
Ábyrgðarmaður: María Karen Sigurðardóttir, deildarstjóri minjavörslu og rannsókna, Borgarsögusafni Reykjavíkur.

© Borgarsögusafn Reykjavíkur
Anna Lísa Guðmundsdóttir
Margrét Björk Magnúsdóttir

Mynd á forsíðu: Samsett kort. Grunnur úr Borgarvefsjá. Yfir er strekktur hluti úr korti Herforingjaráðs. Generalstabens topografiske Afdeling. Kjöbenhavn 1909. 1:5000: Reykjavík. 27 Reykjavík N.A, undir er skipulag úr Borgarvefsjá.
Borgarsögusafn Reykjavíkur
Skýrsla nr. 241
Reykjavík 2026
Öll réttindi áskilin.

Borgarsögusafn
Reykjavíkur

Efnisyfirlit

Formáli 2
1. Inngangur 3
2. Almennt um verndun menningarminja 4
3. Tilgangur og aðferðafræði við skráningu fornleifa, mannvirkja og yngri minja 5
4. Í landi Korpúlfsstaða 7
4.1 Fornleifar á deiliskipulagssvæðinu 11
Korpúlfsstaðir 268-8 Túngarður 12
Korpúlfsstaðir 268-31 Rafstöðvarhús 12
Korpúlfsstaðir 268-129 Skúrbygging 13
5. Varðveislumat fornleifa 13
6. Heimildaskrá 15
Fylgiskjal 1. Minjatafla og minjakort 17

Formáli

Hér á eftir fer skráning fornleifa og yngri minja vegna deiliskipulagsbreytingar á byggingarreit b vestan við Korpúlfsstaði í Reykjavík, deiliskipulagið er nefnt: *Staðahverfi Korpúlfsstaðavöllur: Deiliskipulagsbreyting.* Landsvæðið sem deiliskipulagssvæðið næ yfir tilheyrði áður jörðinni Korpúlfsstöðum og eru minjar skráðar undir hana. Skráningin er unnin fyrir Golfklúbb Reykjavíkur. En skipulagið er unnið af Teiknistofunni Storð.[1]

Borgarsögusafn Reykjavíkur, áður Minjasafn Reykjavíkur, hefur um árabil gert fornleifaskráningar[2] og fylgja þær ákvæðum um skráningu menningarminja sem er að finna í **lögum um menningarminjar nr. 80/2012** sem tóku gildi 1. janúar 2013. Fjallað er um skráningu vegna skipulags í 16. gr. þar sem segir að skráning fornleifa, húsa og mannvirkja skuli fara fram áður en gengið er frá aðalskipulagi eða deiliskipulagi og að skráning skuli „ætíð fara fram á vettvangi“ áður en deiliskipulag er afgreitt eða áður en gefið er út leyfi til framkvæmda.[3] Skráningin er gerð eftir reglum um skráningu jarðfastra menningarminja vegna skipulags og framkvæmda nr. 620/2019 og skráningarstöðlum Minjastofnunar Íslands.[4] Minjastofnun úthlutar skráningaraðilum verkefnanúmeri og hefur þessi skráning hlotið númerið **3538.**

Fornleifaskráning er fornleifarannsókn án jarðrasks og felst í heimilda- og vettvangskönnun á minjum á tilteknu svæði, lýsingu á staðháttum og ástandi og gerð minjanna, mati á aldri þeirra, hlutverki og tegund ásamt varðveislumati.

Janúar 2026
María Karen Sigurðardóttir
deildarstjóri minjavörslu og rannsókna
Borgarsögusafni Reykjavíkur

[1] Staðahverfi, Korpúlfsstaðavöllur. Staðgreinir 2.4. Deiliskipulagsbreyting. Dags. 27. október 2025.
[2] *Borgarsögusafn Reykjavíkur*. https://borgarsogusafn.is/skyrslur
[3] Lög um menningarminjar nr. 80/2012. Tóku gildi 1. janúar 2013.
[4] Reglur um skráningu jarðfastra menningarminja vegna skipulags og framkvæmda nr. 620/2019; Minjastofnun Íslands, *Skráningarstaðlar fornleifa*, 2013.

1. Inngangur

Landsvæðið sem núverandi borgarland Reykjavíkur nær yfir skiptist á öldum áður upp í jarðir lögbýla og eru fornleifar og yngri minjar skráðar undir jarðir eins og jarðaskipting var um 1847. Landsvæðið sem hér eru til umfjöllunar tilheyrði áður jörðinni *Korpúlfsstöðum.* Jörðin tilheyrði áður Mosfellssveit en var lögð undir lögsagnarumdæmi Reykjavíkur 1943 með lögum nr. 53/1943.

Skráningarsvæðið er um 0,6 ha eða 6.000 m^2 og er vestan við yngra bæjarstæði Korpúlfsstaða (byggt 1929) og norðaustan við gamla bæjarhól Korpúlfsstaða. Í skráningunni var því nauðsynlegt að staðsetja bæjarstæðið og allar fornleifar þar eins nákvæmlega og hægt var. Til þess var gömlum kortum og loftmyndum varpað yfir núverandi skipulag. Búið er að þurrka út nánast öll merki eftir gömlu bæjarhúsin með framkvæmdum, en líklega leynast minjar undir golfvellinum. Fyrir liggur samþykkt deiliskipulag frá 2008, þar sem fram kemur byggingarreitur b og staðsetning á þá þekktum fornleifum sem nú eru endurskoðaðar. Í núgildandi aðalskipulagi er golfvöllurinn skilgreindur sem íþróttasvæði innan þéttbýlis sem þjóna einu hverfi eða borgarhluta, skilgreint sem opin svæði (OP29), sem almennt útivistarsvæði innan þéttbýlis.

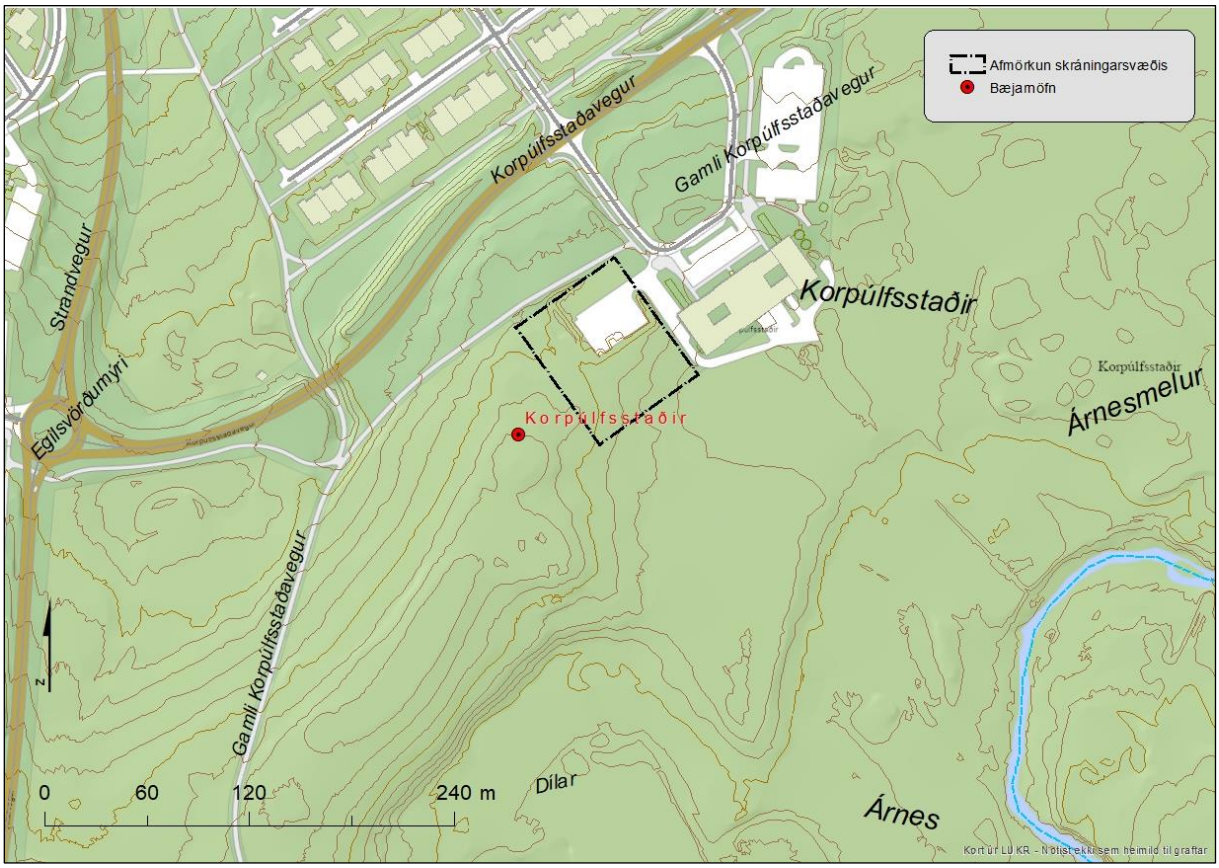

Mynd 1. Afmörkun skipulagssvæðisins er með svartri brotalínu.[5]

Á svæðinu sem hér liggur undir hafa fornleifar og yngri minjar verið skráðar að hluta til áður og birtast á Borgarvefsjá, en skráningin uppfyllir ekki skráningu skv. núgildandi lögum og reglum.

[5] *Reykjavíkurborg.* Borgarvefsjá. https://borgarvefsja.reykjavik.is/borgarvefsja/?x=365413.7&y=408327.7&z=6&visiblelayers=76

2. Almennt um verndun menningarminja

Samkvæmt lögum um menningarminjar nr. 80/2012 fer ráðherra með yfirstjórn verndunar og vörslu menningarminja í landinu. Tilgangur laganna er að stuðla að verndun menningarminja og tryggja að íslenskum menningararfi verði skilað óspilltum til komandi kynslóða. Lögin eiga jafnframt að tryggja eftir föngum varðveislu menningarminja í eigin umhverfi.

Minjastofnun Íslands, sem er ríkisstofnun undir yfirstjórn ráðherra, annast framkvæmd laganna. Samkvæmt 16. gr. laganna skal skrá fornleifar, hús og mannvirki áður en gengið er frá aðalskipulagi eða deiliskipulagi.[6]

Menningarminjar teljast ummerki um sögu þjóðarinnar, svo sem fornminjar, menningar- og búsetulandslag, kirkjugripir og minningarmörk, hús og önnur mannvirki, skip og bátar, samgöngutæki, listmunir og nytjahlutir, svo og myndir og aðrar heimildir um menningarsögu þjóðarinnar. Lögin taka einnig til staða sem tengjast menningarsögu.
Um friðun og friðlýsingu er fjallað í 5. gr. laganna:

> Friðun felur í sér sjálfkrafa verndun fornminja, húsa og mannvirkja á grundvelli aldurs þeirra, samkvæmt nánari fyrirmælum laga þessara. … Friðlýsing fornleifa, húsa og mannvirkja getur falið í sér svöð sem þinglýst er á fasteign og hefur þann tilgang að tryggja sem best varðveislu menningarminja.

Friðlýsing er síðan nánar útfærð í 18. gr. laganna en samkvæmt þeim skal Minjastofnun Íslands hafa samráð við skipulagsyfirvöld þess landsvæðis sem menningarminjar tilheyra þegar fjallað er um friðlýsingu þeirra.

> Friðlýsa má fornleifar, skip og báta, svo og hús og mannvirki eða hluta þeirra, sem hafa menningarsögulegt, vísindalegt eða listrænt gildi. Friðlýsing getur náð til nánasta umhverfis hins friðlýsta minjastaðar, húss eða mannvirkis. Friðlýsa má samfelld svæði þar sem fleiri en einn minjastaður teljast hafa sérstakt menningarsögulegt gildi. Einnig má friðlýsa samstæður húsa sem hafa sama gildi og að framan greinir og gilda þá reglur friðlýsingar um hvert einstakt þeirra.

Samkvæmt lögum eru allar fornleifar friðhelgar og verndaðar gegn hvers kyns raski. Í 21. gr. laganna segir:

> Fornleifum, sbr. 3. mgr. 3. gr., jafnt þeim sem eru friðlýstar sem þjóðminjar og þeim sem njóta friðunar í krafti aldurs, má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar, spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands.

Þetta á við um allar fornleifar, kunnar sem ókunnar, sbr. 24. gr.:

> Finnist fornminjar sem áður voru ókunnar, t.d. undir yfirborði jarðar, sjávar, vatns eða í jökli, skal skýra Minjastofnun Íslands frá fundinum svo fljótt sem unnt er. Sama skylda hvílir á landeiganda og ábúanda er þeir fá vitneskju um fundinn.

Fornminjar njóta friðunar nema annað sé ákveðið af Minjastofnun Íslands. Fornminjar eru annars vegar forngripir og hins vegar fornleifar. Fornleifar eru skilgreindar svo skv. 3. gr. laganna:

> Fornleifar teljast hvers kyns mannvistarleifar, á landi, í jörðu, í jökli, sjó eða vatni, sem menn hafa gert eða mannaverk eru á og eru 100 ára og eldri, svo sem:

[6] Lög um menningarminjar nr. 80/2012. Tóku gildi 1. janúar 2013.

a. búsetulandslag, skrúðgarðar og kirkjugarðar, byggðaleifar, bæjarstæði og bæjarleifar ásamt tilheyrandi leifum mannvirkja og öskuhauga, húsaleifar hvers kyns, svo sem leifar kirkna, bænhúsa, klaustra, þingstaða og búða, leifar af verbúðum, naustum og verslunarstöðum og byggðaleifar í hellum og skútum,
b. vinnustaðir þar sem aflað var fanga, svo sem leifar af seljum, verstöðvum, bólum, mógröfum, kolagröfum og rauðablæstri,
c. tún- og akurgerði, leifar rétta, áveitumannvirki og aðrar ræktunarminjar, svo og leifar eftir veiðar til sjávar og sveita,
d. vegir og götur, leifar af stíflum, leifar af brúm og öðrum samgöngumannvirkjum, vöð, varir, leifar hafnarmannvirkja og bátalægi, slippir, ferjustaðir, kláfar, vörður og önnur vega- og siglingamerki ásamt kennileitum þeirra,
e. virki og skansar og leifar af öðrum varnarmannvirkjum,
f. þingstaðir, meintir hörgar, hof og vé, brunnar, uppsprettur, álagablettir og aðrir staðir og kennileiti sem tengjast siðum, venjum, þjóðtrú eða þjóðsagnahefð,
g. áletranir, myndir eða önnur verksummerki af manna völdum í hellum eða skútum, á klettum, klöppum eða jarðföstum steinum og minningarmörk í kirkjugörðum,
h. haugar, dysjar og aðrir greftrunarstaðir úr heiðnum eða kristnum sið,
i. skipsflök eða hlutar þeirra.

Eitt markmið skráningar menningarminja (fornleifa, húsa og mannvirkja) er að koma í veg fyrir að þær verði fyrir raski eða skemmdum að nauðsynjalausu. Það er hagur þeirra sem stýra framkvæmdum að til sé yfirlit yfir menningarminjar á tilteknum svæðum og það fæst með skráningu minjanna.

Fornleifaskráning minnkar líkur á því að óvænt finnist fornleifar á svæðinu sem nauðsynlega verður að rannsaka. Björgunaruppgröftur sem unninn er vegna framkvæmda og undir þrýstingi frá framkvæmdaraðilum er ekki æskilegur frá sjónarmiði fornleifafræðinnar. Fornleifaskráning sameinar því hagsmuni framkvæmdaraðila og fræðigreinarinnar. Almennt er æskilegast að framkvæmdum sé beint frá minjastöðum því að þeir sem standa fyrir meiriháttar framkvæmdum bera kostnað af fornleifarannsóknum sem nauðsynlegar reynast þeirra vegna, sbr. 28. gr.:

> Framkvæmdaraðili greiðir kostnað við þær rannsóknir á fornleifum sem Minjastofnun Íslands ákveður að séu nauðsynlegar vegna fyrirhugaðra framkvæmda. Við allar umfangsmiklar framkvæmdir skal sá sem fyrir þeim stendur bera kostnað af nauðsynlegum rannsóknum og vettvangsskráningu fornleifa.

3. Tilgangur og aðferðafræði við skráningu fornleifa, mannvirkja og yngri minja

Borgarsögusafn Reykjavíkur heldur skrár yfir menningarminjar í Reykjavík, fornleifaskrá og húsaskrá, sem eru rafrænar skrár. Fornleifaskrá Reykjavíkur var fyrst gefin út árið 1995 og þá voru um 200 minjastaðir skráðir. Stöðugt er unnið að endurskoðun hennar og nú (2025) eru um 4400 minjastaðir skráðir. Fornleifaskráning er í raun skilyrði þess að hægt sé að vinna markvisst að varðveislu fornleifa.

Allar fornleifar eru skráðar í *Sarp* – menningarsögulegan gagnagrunn. Minjar eru skráðar eftir jörðum og þeirri jarðaskiptingu fylgt sem tíðkaðist 1835–1845. Hver minjastaður fær þrískipt númer: í fyrsta lagi landsnúmer sem fasteignaskrá Þjóðskrár Íslands úthlutar, í öðru lagi jarðarnúmer úr Jarðatali J. Johnsen frá 1847 og í þriðja lagi númer fornleifa,

hlaupandi tölu innan jarðar, t.d. Korpúlfsstaðir 181187-268-1. Í fornleifaskrá og á kortum eru einungis notaðar tvær síðustu tölurnar sem í þessu tilfelli væri Korpúlfsstaðir 268-1.

Fornleifaskrá þessi er unnin eftir stöðlum Minjastofnunar Íslands í samræmi við ákvæði laga um menningarminjar nr. 80/2012. Minjastofnun úthlutar skráningaraðilum verkefnanúmeri og hefur þessi skráning hlotið númerið ***3538***, hér nefnt MÍ-númer.

Við skráningu fornleifa og annarra menningarminja er byrjað á að fara yfir ritheimildir og fyrri rannsóknir sem varða svæðið ásamt því að rýnt er í kort og loftmyndir sem vísað er til eftir því sem við á. Þessi skráning byggir að hluta til á eldri skráningum ásamt vettvangsrannsókn sem fólst í því að gengið var um viðkomandi svæði og minjar leitaðar uppi. Þar sem minjar eru sjáanlegar er staðháttum lýst, minjar mældar upp og ljósmyndaðar. Ef minjar finnast ekki á yfirborði eru þær skráðar sem **heimild** en á þeim stöðum eru líkur á því að minjar sé enn að finna í jörðu og geti komið í ljós við jarðrask. Þá er reynt að áætla hvaða hlutverk minjar hafa haft, yfirleitt út frá staðsetningu, og mat lagt á ástand þeirra.

Lagt var mat á hættu sem minjar á áætluðu framkvæmdasvæði eru í út frá þessari tilteknu framkvæmd. Hættumatið miðast yfirleitt við fjarlægð minja frá framkvæmdum enda eru meiri líkur á að minjar sem eru nær verði fyrir hnjaski en þær minjar sem eru fjær. Minjarnar voru flokkaðar samkvæmt skráningarstöðlum Minjastofnunar Íslands í þrjá hættu flokka: *Engin hætta, hætta og mikil hætta*.[7]

Við staðsetningu á minjum er gömlum kortum og loftmyndum varpað (þær strekktar) á hnitsettan grunn sem sóttur er í Landupplýsingakerfi Reykjavíkurborgar (LUKR) og þar eru minjarnar hnitsettar í kerfinu ISN93 sem punktar, en ef minjarnar eru sýnilegar á yfirborði eru þær mældar upp á vettvangi.

Minjar eru flokkaðar eftir aldri. Elstu minjarnar eru fornleifar í rauðum flokki og eru þær friðaðar. Yngri minjar eru merktar með gulum og grænum lit en herminjar eru flokkaðar sérstaklega og merktar bláum lit. Aldur er áætlaður út frá útliti og upplýsingum um sögu byggðar.

Tafla 1. Aldursflokkar.

Flokkur	*Tegundir minja*	*Litur flokks*
1	Fornleifar, minjar 100 ára og eldri	● Rauður
2	Minjar frá 1927–1937	● Gulur
3	Minjar frá 1938 og yngri	● Grænn
4	Herminjar frá 1940 og yngri	● Blár

Fornleifar innan og rétt við áætlað skipulagssvæði voru staðsettar út frá gömlum kortum. Öll kort í skýrslunni eru unnin á grunna Landupplýsingakerfis Reykjavíkurborgar (LUKR) í tölvuforritinu ArcMap.

Vettvangsrannsókn fór fram 18 desember 2025. Engar sýnilegar fornleifar eru á skipulagssvæðinu. Kort og teikningar voru unnin á grunna Landupplýsingakerfis Reykjavíkurborgar (LUKR) í tölvuforritinu ArcMap.

[7] Minjastofnun Íslands, *Skráningarstaðlar fornleifa,* 2013, bls. 26.

4. Í landi Korpúlfsstaða

Landsvæðið sem núverandi borgarland Reykjavíkur nær yfir skiptist á öldum áður upp í jarðir lögbýla, sjá mynd 2. Allt voru þetta frekar smáar jarðir nema Gröf. Korpúlfsstaðir voru lagðir til Viðeyjarklausturs sem var stofnað árið 1226. Klaustrið hafði mikil stjórnsýsluleg völd á þeim tíma. Við siðaskiptin 1550 yfirtók Danakonungur allar eignir klaustursins. Konungur seldi síðan jarðirnar árið 1838 og komust þær þá í einkaeigu.[8]

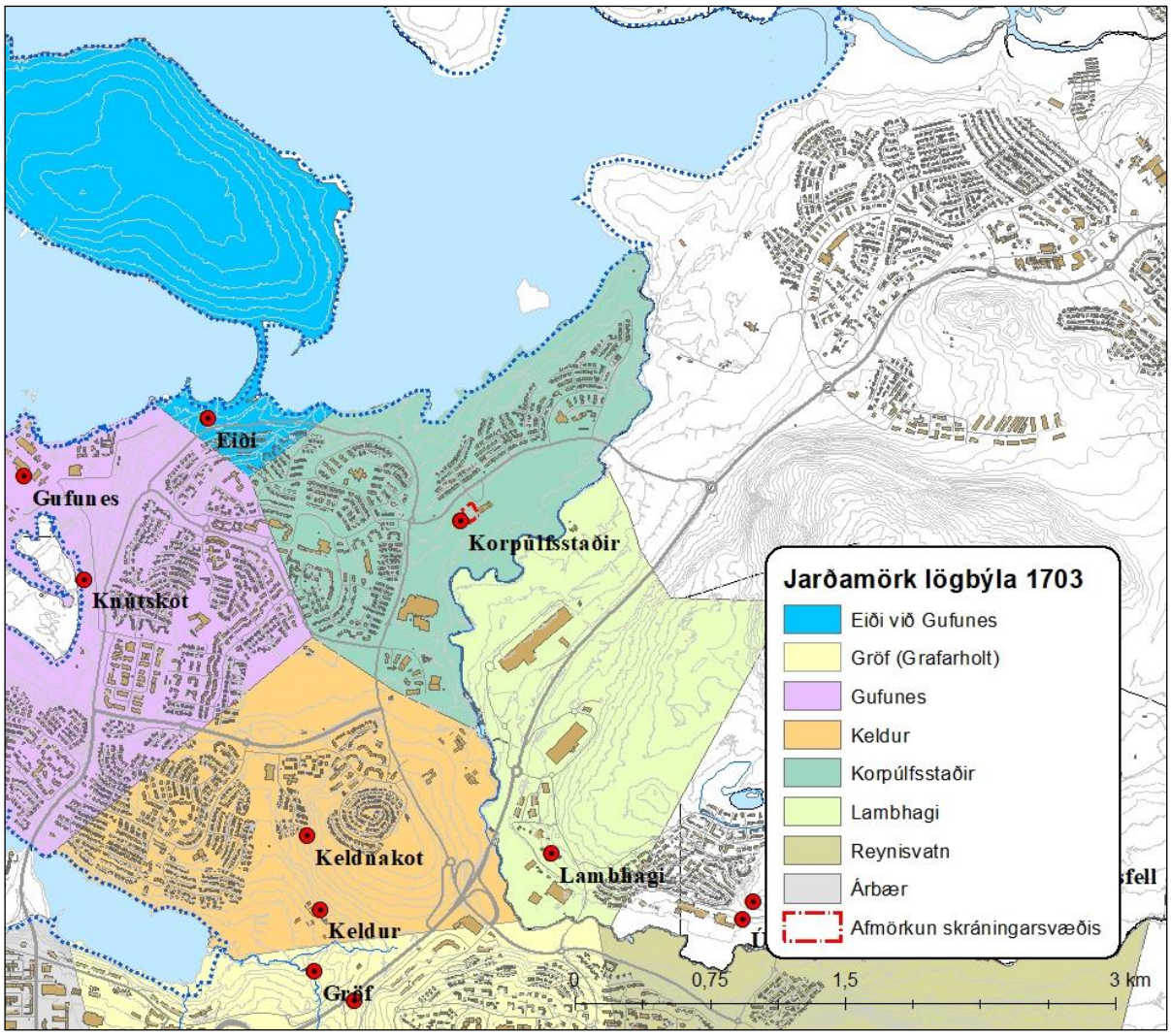

Mynd 2. Kort sem sýnir jarðamörk lögbýla á svæðinu árið 1703 og núverandi byggð.[9] Jörðin Korpúlfsstaðir er austan við Gufunes og Eiði en norðan við Keldur og Lambhaga. Leiruvogur er norðan við.

Korpúlfsstaða er fyrst getið sem staðarárið 1234 í máldagaskrá um eignir Maríukirkju og staðar í Viðey frá ofanverðum dögum Þorvalds Gissurarsonar: „hon a oc land a Kortolfstoðvm. oc annat a Blackastoðum.“[10] Í skrá um leigumála á jörðum Viðeyjarklausturs

[8] Árni Óla, „Árbær og Árbæjarsafn. Ýmislegt um bæ og jörð.“ *Lesbók Morgunblaðsins*, 29. september 1957, bls. 487–488.
[9] Samsett kort úr kortagrunni Landupplýsingakerfis Reykjavíkur (LUKR). Borgarvefsjá. Vefslóð: http://lukr-01.reykjavik.is/borgarvefsja/ → Opna valglugga → Saga og þróun → Lögbýli í Rvk. 1703. Sótt 27. september 2022. Merkingar og kortavinnsla: Anna Lísa Guðmundsdóttir.
[10] *Íslenzkt fornbréfasafn*, I. bindi, bls. 507.

frá 1313 segir: „At kortolfstodvm c vorv: ok geymsla hrossa ok navta stadarins. leiga selsker. þar er ok iij vetrvnga fodvr.“[11]. Leigumálar voru árið 1395 tvö hundruð.[12]

Korpúlfsstaða er getið í Kjalnesingasögu og þar sagt frá Korpúlfi bónda.[13] Ekki þykir sagan traust heimild, en sagan er skráð einhvern tímann á 14. öld.[14]

Korpúlfsstaðir verða síðan eign konungs við siðskiptin. Tvíbýlt var á jörðinni um 1700 samkvæmt jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns, samkvæmt manntölum er tvíbýli á jörðinni á tímabilinu 1845 til 1910 þar bjuggu þá um 11–13 mans.[15] Jörðin var seld 1810, og fer ekki miklum sögum af henni fyrr en á seinni hluta nítjándu aldar, þegar Benedikt Sveinsson eignaðist hana og síðar Einar Benediktsson. Thor Jensen eignast Korpúlfsstaði 1922 og byggði núverandi steinhús þar 1928.[16] Fjósið sem hann byggði var eitt hið fullkomnasta á Norðurlöndum. Tók það 300 kýr á bása og árið 1934 var ársframleiðslan 800. 000 lítrar af mjólk. Árið 1932 var tún það stærsta á landinu, tvöfalt stærri en það næststærsta. Árið 1942 keypti Reykjavíkurborg jörðina, en búskapur var stundaður þar fram undir 1970.[17] Thor Jensen keypti Lambhaga árið 1925 af ríkissjóði og nýtti þann hluta hennar sem var norðan þjóðvegar fyrir Korpúlfsstaði.[18]

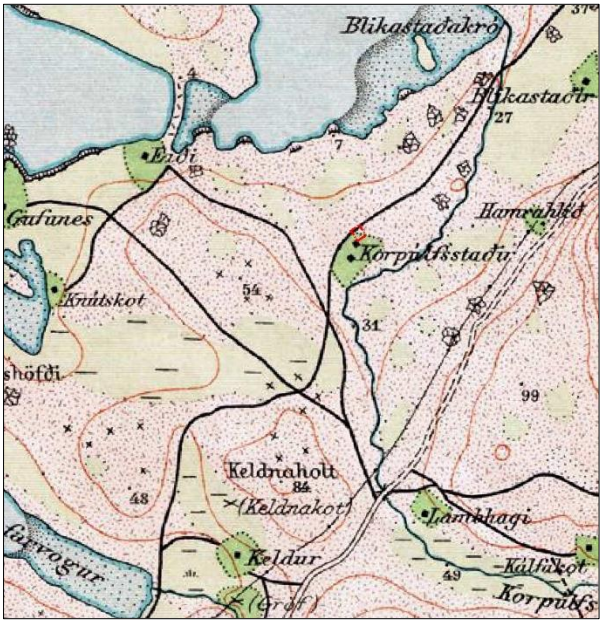

Mynd 3. Á korti frá 1909 má sjá alla bæi, tún, mýrar og graslendi ásamt helstu vegslóðum og vagnavegum sem lágu þar um. Á kortinu eru vagnavegir merktir með tvöfaldri línu eins og Mosfellssveitarvegur - Vesturlandsvegur en vegaslóðar með einfaldri svartri línu sem eru gömlu leiðirnar milli bæja. Þeir síðarnefndu er mun fleiri og hafa vafalaust verið notaðir öldum saman.[19] Skráningarsvæðið við Korpúlfsstaði er afmarkað með rauðri brotalínu.

[11] *Íslenzkt fornbréfasafn*, II. bindi, bls. 377.
[12] *Íslenzkt fornbréfasafn*, III. bindi, bls. 598.
[13] Páll Líndal, *Reykjavík: Sögustaður við Sund*, 2. bindi, bls. 105.
[14] Páll Líndal, *Reykjavík: Sögustaður við Sund*, 2. bindi, bls. 105.
[15] *Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalín*, 3. bindi, bls. 307; *Þjóðskjalasafn Íslands*. Manntöl: 1845, 1850, 1855, 1860, 1870, 1890, 1901 og 1910.
[16] Páll Líndal, *Reykjavík: Sögustaður við Sund*, 2. bindi, bls. 105.
[17] Páll Líndal, *Reykjavík: Sögustaður við Sund*, 2. bindi, bls. 105.
[18] Páll Líndal, *Reykjavík: Sögustaður við Sund,* 2. bindi, bls. 105.
[19] *Landmælingar Íslands*. Kort danska herforingjaráðsins af Reykjavík 1909 (hluti).

Á korti herforingjaráðsins frá árinu 1909 má sjá tún Korpúlfsstaða og er skráningarsvæðið innan túngarðs norðan við bæina. Með fram Korpúlfsstaðaá skiptust á beitarlönd og grýttir melar en í kringum býlin voru ræktuð tún innan túngarðs.

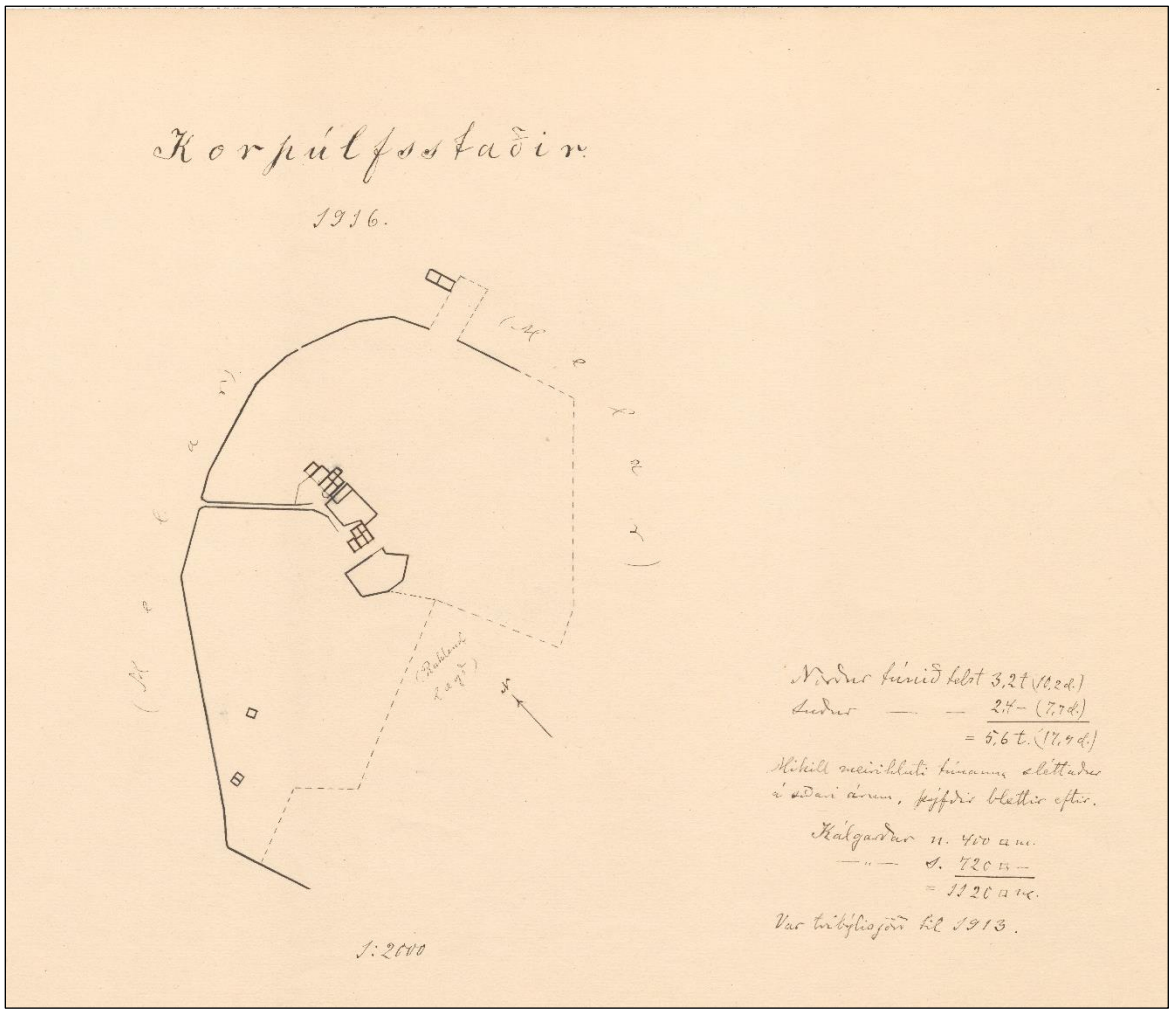

Mynd 4. Túnakort fyrir Korpúlfsstaði árið 1916, bláar pílur benda á bæjarhúsin.[20]

Túnakort var gert af Korpúlfsstöðum árið 1916, sjá mynd 4. Tveir bæir eru á bæjarhólnum, norðurbær og suðurbær með kálgarði á milli. Túngarður var með þjóðveginum að mestu og heimtröð úr vestri. Þá var norðurtúnið 3,2 ha og suðurtúnið 2,4 ha eða samtals 5,6 ha. Mikill meirihluti túna er þá sléttaður á síðari árum, en þýfðir blettir eftir. Kálgarðar samtals 1120 m^2, jörðin var tvíbýlisjörð til 1913.[21]

[20] *Þjóðskjalasafn Íslands*. Túnakort: Korpúlfsstaðir 1916. Vigfús Guðmundsson teiknaði.
[21] *Þjóðskjalasafn Íslands*. Túnakort: Korpúlfsstaðir 1916. Vigfús Guðmundsson teiknaði.

Mynd 5. Norðurbærinn á Korpúlfsstöðum, horft á bæjartröðina og bæjarhúsin úr norðvestri.[22]

Mynd 6. Norðurbærinn á Korpúlfsstöðum horft frá austri.

Mynd 7. Norðurbærinn á Korpúlfsstöðum sér í Esjuna á bakvið.[23]

Á myndum frá Korpúlfsstöðum má sjá að norðurbærinn hefur staðið upp til 1930, en engar myndir eru þekktar af suðurbænum.

[22] *Ljósmyndasafn Reykjavíkur.* 2004 22 2-7, ljósmyndari Valgeir Pálsson.
[23] Birgir Sigurðsson, *Korpúlfsstaðir*, mynd bls. 37.

Mynd 8. Hluti af loftmynd frá 1946 sem sýnir byggingarnar norðvestan við Korpúlfsstaði.[24]

4.1 Fornleifar á deiliskipulagssvæðinu

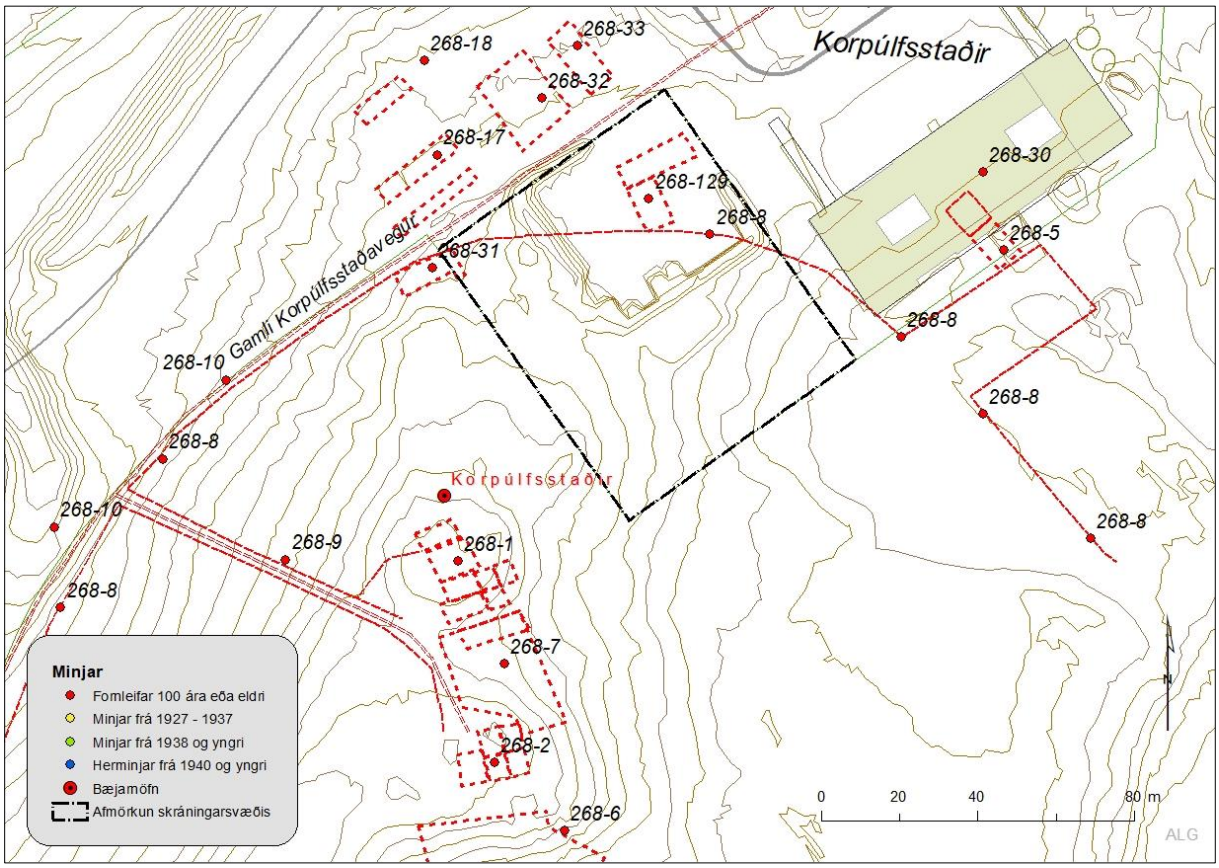

Mynd 9. Minjakort fyrir skipulagsreitinn við Korpúlfsstaði og nágrenni.[25]

[24] *Landmælingar Íslands*. Náttúrufræðistofnun. Loftmyndasjá: 1946-08-30. Mynd nr. AMS40_2_010.
[25] *Borgarsögusafn Reykjavíkur*. Kort unnið á grunn úr Landupplýsingakerfi Reykjavíkur (LUKR).

Korpúlfsstaðir 268-8 Túngarður

Safnnr.	Sérheiti	Hlutverk	Tegund	Aldur	Hnit X ISN93	Hnit Y ISN93	Lengd m	Breidd m	Ástand	Horfin
268-8	Korpúlfsstaðir	Túngarður	Heimild	1850-1920	36500	408396			Ómetið	Að hluta

Staðhættir: Hlaðinn túngarður afmarkaði túnið og lá gamli Korpúlfsstaðavegurinn með fram garðinum austur fyrir bæinn.[26]
Lýsing: Lítið er eftir af túngarðinum. En gæti leynst neðanjarðar á skipulagssvæðinu.

Mynd 10. Túngarður (268-8) rauð brotalína, lá þar sem nú er framkvæmdasvæði og áætlaður byggingarreitur.

Korpúlfsstaðir 268-31 Rafstöðvarhús

Safnnr.	Sérheiti	Hlutverk	Tegund	Aldur	Hnit X ISN93	Hnit Y ISN93	Lengd m	Breidd m	Ástand	Horfin
268-31	Korpúlfsstaðir	Rafstöðvarhús	Heimild	1925-2000	365430	408384	17	6,3	Ómetið	Að hluta

Staðhættir: Húsið var eitt af útihúsum við Korpúlfsstaði sunnan við veginn að Korpúlfsstöðum. Thorsveg 1. Sést á loftmynd í LUKR til 1995 en er farið 2000–2002. Austur hluti hússins nær inn á skipulagsreitinn.
Lýsing: Horfið. En gæti leynst neðanjarðar.

Mynd 11. Horft yfir svæðið þar sem rafstöðvarhúsið stóð.

Mynd 12. Horft yfir nýja bæjarstæði Korpúlfsstaða. Rafstöðvarhúsið er neðsta húsið til hægri.[27]

[26] *Þjóðskjalasafn Íslands*. Túnakort: Korpúlfsstaðir 1916. Vigfús Guðmundsson teiknaði.
[27] *Ljósmyndasafn Reykjavíkur.* KOR 62, myndasafn Birgis Sigurðssonar.

Korpúlfsstaðir 268-129 Skúrbygging

Safnnr.	Sérheiti	Hlutverk	Tegund	Aldur	Hnit X ISN93	Hnit Y ISN93	Lengd m	Breidd m	Ástand	Horfin
268-129	Korpúlfsstaðir	Skúrbygging	Heimild	1925-1944	365457	408431	20	6	Ómetið	Að hluta

Staðhættir: Skúrbygging, vestan við Korpúlfsstaði, hægt að sjá hús á AMS loftmynd frá 1944.
Lýsing: Horfið. En gæti leynst neðanjarðar.

Mynd 13. Horft í austur yfir svæðið þar sem skúrbygging (268-129) stóð við Korpúlfsstaði.

Mynd 14. Skúrbygging (268-129) við Korpúlfsstaði fremst á myndinni. Flestar voru þetta bráðabirgðabyggingar sem voru reistar 1924 – 1925 eða áður en byrjað var að byggja Korpúlfsstaði 1925.[28]

5. Varðveislumat fornleifa

Í þessum kafla er farið yfir helstu niðurstöður fornleifaskráningarinnar og mat lagt á varðveislugildi fornleifa og mannvirkja sem eru 100 ára og eldri. Öllum friðuðum fornleifum 100 ára og eldri fylgir friðhelgað svæði sem er 15 m út fyrir sjáanlegar eða áætlaðar fornleifar sem geta verið í jörðu en friðlýstum fornleifum fylgir 100 m friðhelgað svæði.[29]

Tafla 2. Skráðar minjar á deiliskipulagssvæðinu, aldur og fjöldi

Flokkur	Tegundir minja	Litur flokks	Skráðar minjar
1	Fornleifar, 100 ára og eldri	● Rauður	3
2	Minjar frá 1927-1937	● Gulur	0
3	Minjar frá 1938 og yngri	● Grænn	0
4	Herminjar frá 1940 og yngri	● Blár	0
	Samtals		3

Á deiliskipulagssvæðinu eru skráðar þrjár fornleifar, sjá töflu 2 og fornleifaskrá, líklega leynast þær í jörðu á skipulagssvæðinu. Tveir minjastaðirnir eru frá þeim tíma þegar uppbygging hófst aftur á Korpúlfsstöðum eða um 1925, (268-31) og (268-129) og teljast nú til fornleifa. Túngarðurinn (268-8) er mun eldri og tilheyrir gamla bændasamfélaginu. Í nágrenni við skipulagssvæðið er gamli bæjarhóll Korpúlfsstaða. Reynt var að staðsetja minjarnar þar nákvæmlega en búið er að slétta úr bæjarstæðinu og byggja upp tvær golfbrautir þar sem „grínin“ enda á bæjarstæðinu. Engin leið er að vita ástand á minjunum þar, en líklega leynast minjarnar þar í jörðu frá upphafi byggðar á Korpúlfsstöðum, ef ástæða þykir væri hægt að meta minjarnar með jarðsjármælingum. Sett var 20 m afmörkun á verndarsvæði í stað 15 m

[28] *Ljósmyndasafn Reykjavíkur.* 2004 22 2-5, ljósmyndari Valgeir Pálsson.
[29] Lög um menningarminjar nr. 80/2012. 22. gr.

þar sem bæjarstæði er ekki nákvæmlega staðsett sjá mynd 12. Skipulagssvæðið er að hluta innan gamla túngarðsins (268-8) og í nágrenni við gamla bæjarhólinn (268-1 og 268-2), búast má því við óþekktum fornleifum innan skipulagssvæðisins. Búið er að setja upp skilti sem segir frá gamla bæjarstæði Korpúlfsstaða og er það til fyrirmyndar, en gæta þarf að öllu jarðraski á því svæði.

Leita þarf umsagnar Minjastofnunar Íslands fyrir öllum breytingum á fornleifum og innan friðhelgra svæða þeirra.

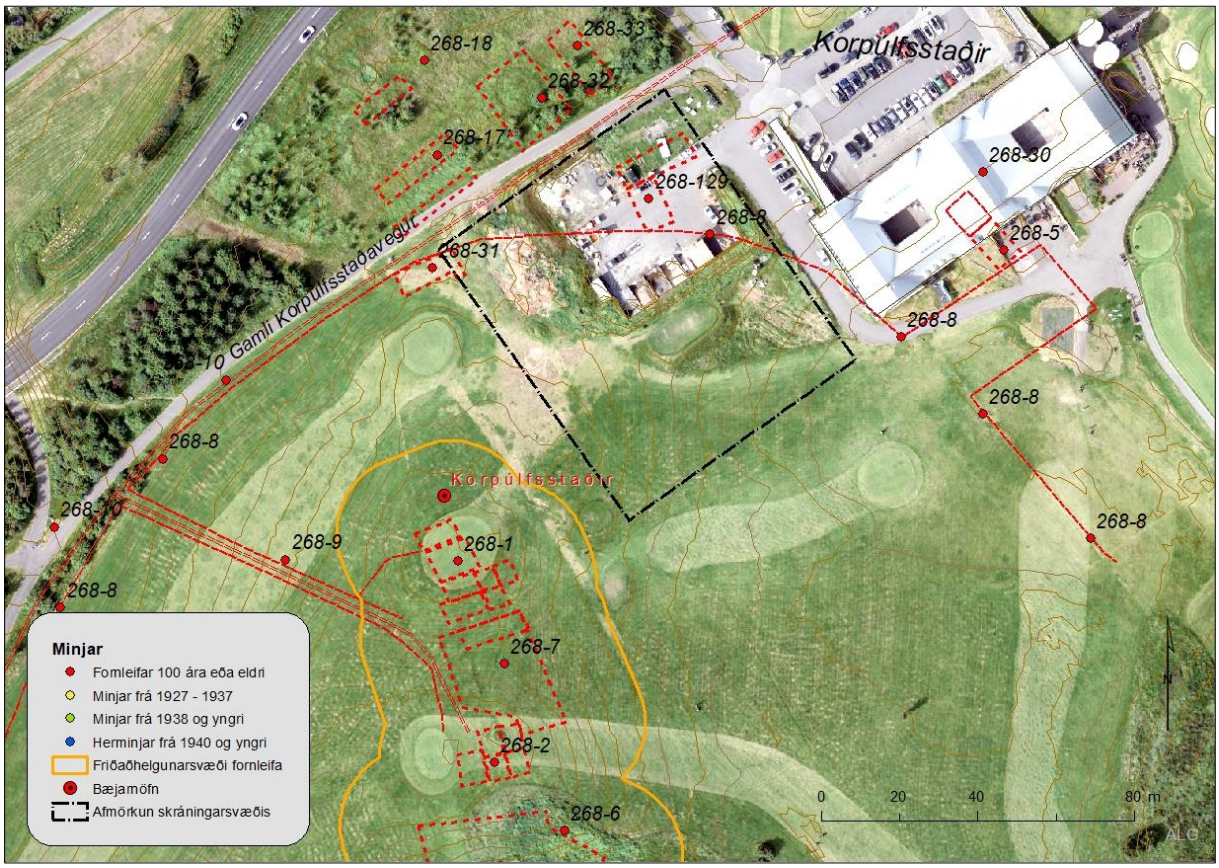

Mynd 15. Fornleifar á gamla bæjarstæði Korpúlfsstaða og 20 m friðhelgað svæði afmarkað með gulri línu.

6. Heimildaskrá

Óprentaðar og óútgefnar heimildir og skjöl

Borgarsögusafn Reykjavíkur:
Deild minjavörslu og rannsókna (Árbæjarsafni).
Fornleifaskrá Reykjavíkur. Rafræn skrá.
Húsaskrá Reykjavíkur. Rafræn skrá og gagnasafn.
Korta- og uppdráttasafn.
Gagnasafn um fornleifar í Reykjavík:
Heimildaskráning í samvinnu við Þjóðminjasafn Íslands. Unnið af Gunnari Bollasyni og Birnu Gunnarsdóttur. 1999–2000.
Guðmundur Ólafsson og fl. Fornleifaskrá Reykjavíkur, 1985. Þjóðminjasafn Íslands.
Rafræn gögn:
Ljósmyndir teknar við vettvangskannanir. Sjá upplýsingar neðanmáls.
Ljósmyndasafn Reykjavíkur:
Ljósmyndir úr safneign. Sjá upplýsingar í neðanmálsgreinum.

Prentaðar og útgefnar heimildir

Árni Óla. „Árbær og Árbæjarsafn. Ýmislegt um bæ og jörð.“ *Lesbók Morgunblaðsins*, 29. september 1957.

Birgir Sigurðsson, *Korpúlfsstaðir*: Saga glæsilegasta stórbýlis á Íslandi

Íslenzkt fornbréfasafn, sem hefir inni að halda bréf og gjörninga, dóma og máldaga og aðrar skrár, er snerta Ísland eða íslenzka menn. I-III., 1269–1415. Kaupmannahöfn: Hið Íslenzka bókmenntafélag, 1896.

Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalín. 3 bindi. Reykjavík: Hið íslenzka fræðafélag í Kaupmannahöfn, 1982.

Lög um menningarminjar nr. 80/2012. Tóku gildi 1. janúar 2013.

Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Reykjavíkur nr. 52/1943. Tóku gildi 15. apríl 1943.

Páll Líndal. *Reykjavík: Sögustaður við Sund,* 2. bindi. Reykjavík: Örn og Örlygur, 1987.

Vefheimildir / rafræn gögn / kortasjár

Alþingi, https://www.althingi.is/
Lagasafn, https://www.althingi.is/lagasafn/
Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Reykjavíkur nr. 69/1931.
Lög um menningarminjar nr. 80/2012. Tóku gildi 1. janúar 2013.
Stjórnartíðindi, https://www.stjornartidindi.is/
Reglur um skráningu jarðfastra menningarminja vegna skipulags og framkvæmda nr. 620/2019.
Dönsku herforingjaráðskortin, https://islandskort.is/category/list/45
Tímarit.is, https://timarit.is/

Landmælingar Íslands, https://www.lmi.is/is
Kortasafn, https://www.lmi.is/is/vefsjar/korta-og-loftmyndasofn/kortasafn

Loftmyndasafn, https://www.lmi.is/is/vefsjar/korta-og-loftmyndasofn/loftmyndasafn

Loftmyndasjá, https://atlas.lmi.is/mapview/?application=loftmyndasja

Sjá upplýsingar í neðanmálsgreinum.

Minjastofnun Íslands. https://www.minjastofnun.is/

Fornleifar. Skráning fornleifa, https://www.minjastofnun.is/is/fornleifar/skraning-fornleifa

Skráningarstaðlar fornleifa, 2013. https://www.minjastofnun.is/static/files/Fornleifaskraning/skraningarstadlar_2013_fornleifar.pdf

Leiðbeiningar um skilaferli, 2017. Skil á fornleifaskráningargögnum: Landupplýsingagögn: Punktaskrár, línu- og flákagögn. https://www.minjastofnun.is/static/files/Fornleifaskraning/skilaferli-skraningargagna_leidbeiningar.pdf

Reykjavíkurborg. https://reykjavik.is/

Borgarsögusafn Reykjavíkur, https://borgarsogusafn.is/

Skýrslur, https://borgarsogusafn.is/skyrslur

Borgarvefsjá, https://borgarvefsja.reykjavik.is/borgarvefsja/

Skipulagssjá, https://borgarvefsja.reykjavik.is/skipulagssja/

Skjalasafn Reykjavíkur, https://skjalasafn.reykjavik.is/fotoweb/

Sjá upplýsingar í neðanmálsgreinum.

Sarpur. Menningarsögulegt gagnasafn. https://sarpur.is/

Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum. https://arnastofnun.is/is

Örnefnasafn. Nafnið.is, https://nafnid.arnastofnun.is/

Örnefnaskrá. Sjá upplýsingar í neðanmálsgreinum.

Ísmús. https://ismus.is/

Þjóðfræði, hljóðrit. Sjá upplýsingar í neðanmálsgreinum.

Þjóðskjalasafn Íslands, https://island.is/s/thjodskjalasafn

Túnakort,
Skjalaskrár, https://skjalaskrar.skjalasafn.is/
Manntöl, https://manntal.is/

Fylgiskjal 1. Minjatafla og minjakort

Safnnr.	*Sérheiti*	*Hlutverk*	*Tegund*	*Aldur*	*Hnit X ISN93*	*Hnit Y ISN93*	*Lengd m*	*Breidd m*	*Ástand*	*Horfin*
268-8	Korpúlfsstaðir	Túngarður	Heimild	1850-1920	36500	408396			Ómetið	Að hluta
268-31	Korpúlfsstaðir	Rafstöðvarhús	Heimild	1925-2000	365430	408384	17	6,3	Ómetið	Að hluta
268-129	Korpúlfsstaðir	Skúrbygging	Heimild	1925-1944	365457	408431	20	6	Ómetið	Að hluta

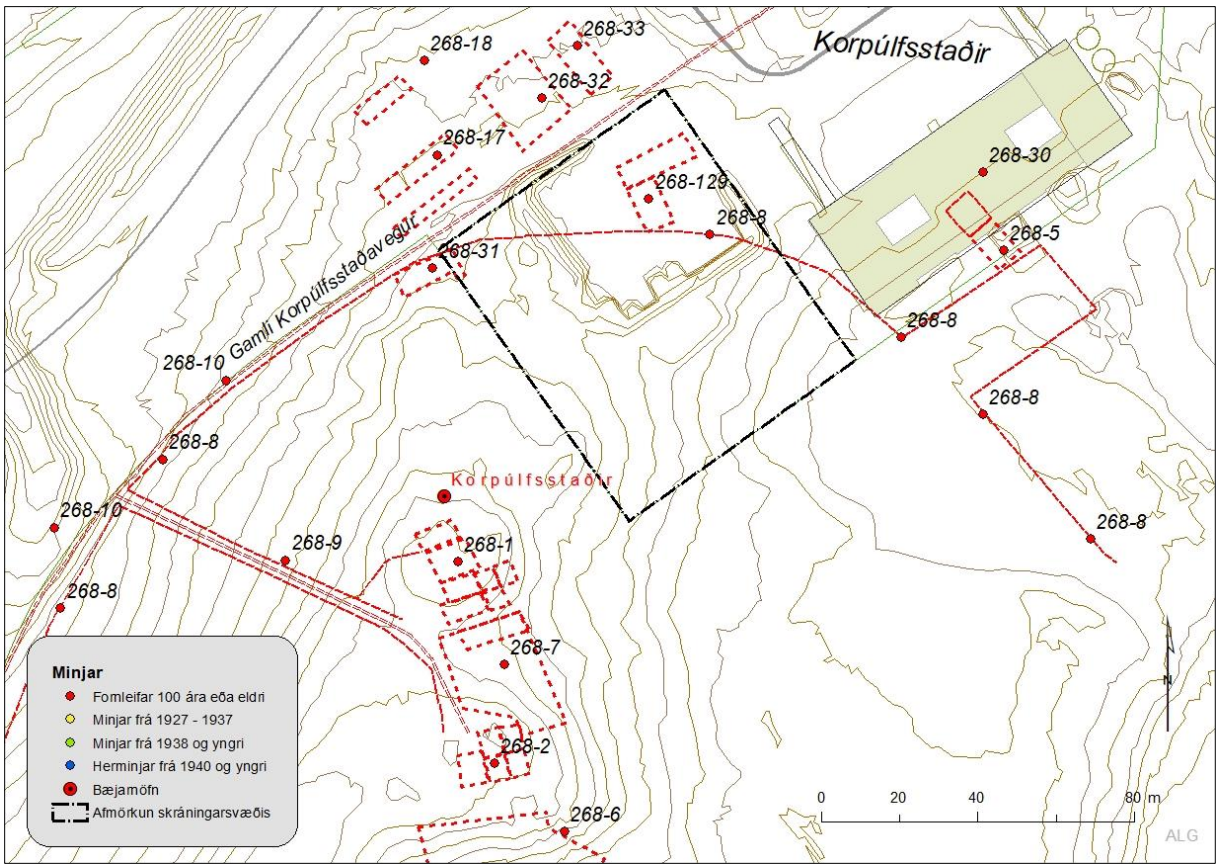

Mynd 16. Skipulagssvæði við Korpúlfsstaði.

Skýrslur Borgarsögusafns Reykjavíkur

190 Sólrún Inga Traustadóttir: *Fornar rætur Árbæjar. Fornleifarannsókn. Áfangaskýrsla 2017.* Rvk. 2018.
191 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning á efnisvinnslusvæði við Álfsnesvík Þerneyjarsundi.* Rvk. 2018.
192 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning vegna athafnasvæðis á Hólmsheiði.* Rvk. 2018.
193 Anna Sofía Kristjánsdóttir, Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Köllunarklettur Þ47. Héðinsgata, Köllunarklettsvegur, Sundagarðar, Sæbraut.* Rvk. 2018.
194 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning vegna deiliskipulags á Stórahnjúk Úlfarsfelli.* Rvk. 2018.
195 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning vegna deiliskipulags á bæjarstæði Mógilsár.* Rvk. 2019.
196 Anna Sofía Kristjánsdóttir, Anna Lísa Guðmundsdóttir og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Dunhagi, Hjarðarhagi, Tómasarhagi. Fornleifaskrá og húsakönnun.* Rvk. 2019.
197 Sólrún Inga Traustadóttir o.fl.: *Fornar rætur Árbæjar – Fornleifarannsókn. Áfangaskýrsla 2018.* Rvk. 2019.
198 Anna Sofía Kristjánsdóttir, Anna Lísa Guðmundsdóttir og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Sjómannaskólareitur. Nóatún, Háteigsvegur, Vatnsholt, Skipholt. Fornleifaskrá og húsakönnun*. Rvk. 2019.
199 Margrét Björk Magnúsdóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Fornleifaskráning á lóð fyrir innsiglingamerki á Gufuneshöfða.* Rvk. 2019.
200 Anna Lísa Guðmundsdóttir, Drífa Kristín Þrastardóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Nauthólsvík og Nauthólsvíkurvegur. Fornleifaskrá og húsakönnun.* Rvk. 2019
201 Margrét Björk Magnúsdóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Fornleifaskráning á hluta jarðarinnar Jörfa á Kjalarnesi vegna deiliskipulags.* Rvk. 2019.
202 Sólrún Inga Traustadóttir, Almar Smári Óskarsson, Anna Soffía Ingólfsdóttir, Björn Ari Örvarsson, Ísak Freyr Valsson, Jóhanna Valgerður Guðmundsdóttir, Katrín Alda Ámundadóttir, Snædís Sunna Thorlacius: *Fornar rætur Árbæjar. Fornleifarannsókn. Framvinduskýrsla 2019.* Rvk. 2020.
203 Anna Lísa Guðmundsdóttir, Alma Sigurðardóttir, Margrét Björk Magnúsdóttir og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Elliðaárdalur. Fornleifaskrá og húsakönnun.* Rvk. 2020.
204 Drífa Kristín Þrastardóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Nýi-Skerjafjörður. Fornleifaskrá og húsakönnun.* Rvk. 2021.
205 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Göngustígur í Öskjuhlíð. Fornleifaskrá*. Rvk. 2020.
206 Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Skúlagata – Frakkastígur 1. Fornleifaskrá.* Rvk. 2020.
207 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning vegna tvöföldunar Suðurlandsvegar frá Bæjarhálsi austur að Hólmsá. Fornleifaskrá.* Rvk. 2020.
208 Alma Sigurðardóttir og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Veðurstofuhæð. Húsakönnun*. Rvk. 2021.
209 Margrét Björk Magnúsdóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Veðurstofuhæð. Fornleifaskrá*. Rvk. 2022.
210 Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Laugavegur sem göngugata 2. áfangi*. Fornleifaskrá. Rvk. 2021.
211 Alma Sigurðardóttir og Drífa Kristín Þrastardóttir: *Ártúnshöfði. Svæði 1-4. Húsakönnun*. Rvk. 2021.
212 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir*: Ártúnshöfði. Fornleifaskrá.* Rvk. 2021.
213 Sólrún Inga Traustadóttir, Ásta Rakel Viðarsdóttir, Þóra Kristín Briem, Jakob Kristján Þrastarson, Ögn Þórarinsdóttir*: Fornar rætur Árbæjar – Fornleifarannsókn. Áfangaskýrsla 2020.* Rvk. 2021.
214 Drífa Kristín Þrastardóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Holtsgata 10-12 og Brekkustígur 16. Fornleifaskrá og húsakönnun*. Rvk. 2021.
215 Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Fornleifaskrá. Vesturgata - Framkvæmdarsvæði frá Stýrimannastíg að Bræðraborgastíg og þaðan niður að Hlésgötu*. Rvk. 2021.
216 Drífa Kristín Þrastardóttir, Anna Lísa Guðmundsdóttir, Margrét Björk Magnúsdóttir, María Gísladóttir: *Byggðakönnun. Borgarhluti 6 – Breiðholt*. Rvk. 2021.
217 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Rauðhólar. Fornleifaskrá*. Rvk. 2021.
218 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Sörlaskjól. Fornleifaskrá*. Rvk. 2021.
219 Sólrún Inga Traustadóttir, Albína Hulda Pálsdóttir, Brynja Árnadóttir, Gavin Lucas, Sigþór Bjarmi Geirsson, Torbjörn Brorsson*: Fornar rætur Árbæjar – Fornleifarannsókn. Áfangaskýrsla 2021.* Rvk. 2022.
220 Salvör Jónsdóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Stúdentagarðar við Eggertsgötu. Fornleifaskrá og húsakönnun*. Rvk. 2022.
221 Alma Sigurðardóttir: *KR-svæðið – Frostaskjól 2-6. Húsakönnun*. Rvk. 2022.
222 Salvör Jónsdóttir: *Keldur og Keldnaholt. Húsakönnun*. Rvk. 2022.
223 Anna Lísa Guðmundsdóttir, Drífa Kristín Þrastardóttir, Guðlaug Erna Jónsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Byggðakönnun. Borgarhluti 3 – Hlíðar*. Rvk. 2023.
224 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskrá. Borgarhluti 3 – Hlíðar*. Rvk. 2023.
225 Sólrún Inga Traustadóttir, Daníel Freyr Ívarsson, Guðrún M. Eyfjörð Skarphéðinsdóttir, Ingvar Örn Magnússon, Jóhanna Teuffer, Margrét Rós Svansdóttir: *Fornar rætur Árbæjar – Fornleifarannsókn. Áfangaskýrsla 2022*. Rvk. 2023.
226 Guðlaug Erna Jónsdóttir og Salvör Jónsdóttir: *Bensínstöðvar á uppbyggingarlóðum. Húsakönnun*. Rvk. 2023.
227 Margrét Björk Magnúsdóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Leirtjörn vestur. Fornleifaskrá*. Rvk. 2023.
228 Margrét Björk Magnúsdóttir og Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Fornleifaskráning fyrir skotsvæði á norðanverðu Álfsnesi.* Rvk. 2023.
229 Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Klöpp – Skúlagata. Fornleifaskrá*. Rvk. 2023.
230 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning vegna Borgarlínu – Lotu 1. Ártúnshöfði – Fossvogur*. Rvk. 2023.
231 Anna Lísa Guðmundsdóttir: *Þjóðarhöll. Fornleifaskrá*. Rvk. 2024.
232 Steinunn Guðmundsdóttir: *Laugardalur – Þjóðarhöll. Húsakönnun*. Rvk. 2024.
233 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Gufunes – Samgöngutengingar. Fornleifaskrá*. Rvk. 2021.
234 Sólrún Inga Traustadóttir, Erla Arnardóttir, Eva Bryndís Ágústsdóttir, Heiðar Berg Hjartarson, Lovísa A. Jónsdóttir, Margrét Helgadóttir, Rósa Stefánsdóttir: *Fornar rætur Árbæjar – Fornleifarannsókn. Áfangaskýrsla 2023*. Rvk. 2024.
235 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Reykjanesbraut – Bústaðavegur. Fornleifaskrá*. Rvk. 2024.
236 Anna Lísa Guðmundsdóttir, Drífa Kristín Þrastardóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Hólmsheiði – Athafnasvæði áfangi 2. Fornleifaskráning og húsakönnun vegna deiliskipulags*. Rvk. 2024.
237 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning á landsvæðum innan jarðanna Keldna, Grafar, Korpúlfsstaða og Lambhaga*. Rvk. 2024.
238 Anna Lísa Guðmundsdóttir og Margrét Björk Magnúsdóttir: *Fornleifaskráning vegna mats á umhverfisáhrifum Sundabrautar.* Rvk. 2025.
239 Sólrún Inga Traustadóttir o.fl.: *Fornar rætur Árbæjar – Fornleifarannsókn. Áfangaskýrsla 2024*. Rvk. 2025.
240 Drífa Kristín Þrastardóttir: *Elliðavatnsbletti. Húsakönnun*. Rvk. 2025.

Reykjavík 27. janúar 2026

Varðar: Korpúlfsstaðir -Thorsvegur 1 - Breyting á deiliskipulagi

Að lokinni grenndarkynningu er lögð fram að nýju umsókn Storð um breytingu á deiliskipulagi Korpúlfsstaða vegna lóðarinnar Thorsvegi 1.

Almennt um forsendur og yfirlit um breytingu á deiliskipulagi

Á embættisafgreiðslufundi skipulagsfulltrúa þann 5. nóvember 2025 var lögð fram tillaga að breytingu á deiliskipulagi Korpúlfsstaða vegna lóðarinnar nr. 1 við Thorsveg, samkvæmt uppdrætti Teiknistofunnar Storð, dags. 27. október 2025.

Samkvæmt tillögunnni er reitur b) færður til vesturs í um tæpa 22 m frá lóðarmörkum til austurs að Korpúlfsstöðum og frá göngustígnum norðan við skika 8.

Kynning hófst þann 11. nóvember 2025 og opið var fyrir athugasemdir til og með 9. desember 2025.

Eftirtaldir aðilar sendu athugasemdir/bréf:

1. Minjastofnun Íslands, dags. 17. nóvember 2025
2. Samband íslenskra myndlistarmanna (SÍM), dags. 9. desember 2025

Efnislegar athugasemdir eru teknar saman í eftirfarandi meginatriði:

1. **Saga Korpúlfsstaða, varðveislugildi og fornleifaskráning**

Korpúlfsstaðahúsið var reist árið 1928 og fellur því undir ákvæði 30. gr. laga nr. 80/2012 um menningarminjar. Athugasemdir eru gerðar við að ekki liggur fyrir fornleifaskráning fyrir þetta svæði. Minjastofnun fer fram á að unnin verði fornleifaskráning fyrir byggingarreit b) ásamt áhrifasvæði fyrirhugaðra framkvæmda sbr. 16. gr. laga nr. 80/2012. Minjastofnun leggur til að skoðað verði hvort hægt sé að lækka hámarks hæð vélargeymslunnar til að draga úr sjónrænum áhrifum hennar.

Svar: Brugðist hefur verið við athugasemd frá Minjastofnun og skýrsla um fornleifaskráningu hefur verið unnin. Einnig vísast til ákvæðis 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012 þar sem framkvæmdaraðila ber að stöðva framkvæmd ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks auk þess sem upplýsa skal Minjastofnun Íslands um fundinn.

Minjastofnun fékk framangreinda skýrslu um fornleifaskráningu til skoðunar og með vísan til hennar fer Minjastofnun fram á að fenginn verði fornleifafræðingur til að hafa framkvæmdareftirlit á framkvæmdarsvæðinu. Ef komið er niður á minjar af því tagi, að fornleifafræðingurinn telur ástæðu til að stöðva framkvæmd, ber að hafa samband við Minjastofnunn varðandi framhald verksins í samræmi við áðurgreint ákvæði 24. gr. laga nr. 80/2012.

Varðandi hæð á vélargeymslu þá er hámarks mænishæð eða hæsti punktur vélargeymslu 7 m frá neðstu gólfplötu. Brugðist hefur verið við athugasemd og bygging hefur verið lækkuð um 0,6 m. Auk þess verður leitast við að draga úr sjónrænum áhrifum vélargeymslu með efnisvali, landmótun og gróðri.

2. Deiliskipulagsferlið, bygging vélargeymslu, stærð hennar, litur og staðsetning

Eftirfarandi athugasemdir bárust frá Sambandi íslenskra myndlistarmanna (SÍM) sem snúa einkum að deiliskipulagsferlinu, staðsetningu og útliti á vélargeymslu.

Í fyrsta lagi er gerð athugasemd við að málið hafi ekki verið kynnt SÍM á fyrri stigum þannig að samtökin gætu komið sjónarmiðum sínum á framfæri áður en samþykkt var að leyfa nýbygginguna

Svar: Deiliskipulagbreyting þessi hefur fengið meðferð í samræmi við ákvæði 2. mgr. 43. gr. sbr. 1. mgr. 44. gr. skipulagslaga nr. 123/2010. Með vísan til 2. mgr. 44. gr. laga nr. 123/2010 er hagsmunaaðilum gefinn kostur á að tjá sig um tillöguna. Um er að ræða óverulegar breytingar á deiliskipulagi og hefur málið verið afgreitt í samræmi við það.

Í öðru lagi vísar SÍM til þess að Korpúlfsstaðabyggingin sé byggð á jörðinni Korpúlfsstaðir sem var um 450 ha þegar hún var stærst. Jörðin eigi sér langa sögu og talið sé að eldri bæjarhús hafi staðið vestan við núverandi byggingu. Þá segir að þetta sé allt órannsakað og Minjastofnun hafi þegar gert sínar athugasemdir enda Korpúlfsstaðir í friðlýsingarferli.

Svar: Eins og að framan er rakið hefur verið brugðist við athugasemdum Minjastofnunar, s.s. varðandi gerð skýrslu um fornleifaskráningu.

Í þriðja lagi er vísað til þess að bygging geymsluskemmu á þessum stað sé mjög varanlega aðgerð og fari algjörlega gegn friðlýsingaráformum og minjarannsóknum á svæði vestan við núverandi hús þar sem talið er að eldri bæir hafi staðið.

Svar: Um þetta vísast til þess sem áður hefur verið rakið, s.s. um gerð skýrslu um fornleifaskráningu sem og athugasemda Minjastofnunar eftir að sú skýrsla lá fyrir. Að því er varðar meint friðlýsingaráform þá liggur fyrir að Minjastofnun hefur upplýst að stofnunin sé með mál til skoðunar hvort ástæða sé til að friðlýsa Korpúlfsstaðahúsið samkvæmt 18. gr. laga nr. 80/2012. Á meðan engin slík ákvörðun liggur fyrir verður ekki talið að uppi séu áform um slíka friðlýsingu. Að auki vísast til framangreindrar afstöðu Minjastofnunar um að fenginn verði fornleifafræðingur til að hafa framkvæmdareftirlit á framkvæmdasvæðinu.

Í fjórða lagi er gerð athugasemd við útlit vélageymslunnar og meðal annars bent á að hún sé 800 fermetrar að umfangi og að minnsta 7 metra há. Auk þess er vísað til þess að hún hafi verið sett inn á byggingarreit sem upphaflega var hugsaður fyrir lágstemmda jarðefnageymslu. Tilfærsla byggingarreitsins um 22 metra breyti sáralitlu og ekki verði séð af þessari breytingartillögu hvar nákvæmlega og hvernig þessi nýbygging kemur til með að standa á reitnum. Nákvæm hæðarsetning byggingarinnar liggi heldur ekki fyrir og því sé ekki unnt að sjá með óyggjandi hætti hvernig afstaða hennar yrði gagnvart núverandi byggingu. Að mati SÍM hafi staðsetning skemmunnar verið leyfð á grundvelli mjög vanbúinna gagna og myndir á fyrri stigum teljist varla raunhæfar.

Svar: Brugðist hefur verið við athugasemdinni með því að bæta inn á uppdrátt sneðingu sem sýnir Korpúlfsstaði og vélargeymslu.

Í fimmta lagi er gerð athugasemd við litaval á byggingunni.

Svar: Áhersla er á að draga úr ásýnd vélargeymslu og valinn var jarðlitur á bygginguna í brúntóna lit til þess að falla sem best að landslaginu og gróðrinum.

Niðurstaða:
Lagt er til að tillagan verði samþykkt með eftirfarandi breytingum:

1. Byggingin er lækkuð um 0,6 m frá auglýstum uppdrætti.
2. Unnin hefur verið fornleifaskráning.
3. Tryggja þarf að fornleifafræðingur verði fenginn til að hafa framkvæmdareftirlit með framkvæmdasvæðinu.
4. Aðaluppdrættir skulu koma til samþykkis umhverfis- og skipulagssviðs Reykjavíkurborgar.

F.h. Skipulagsfulltrúans í Reykjavík
Hildur Ýr Ottósdóttir, arkitekt / verkefnastjóri